

Undersøkelse om fedre i barnevernet

Gjennomført av Sentio Research Norge

Mai 2018

Innhold

Om undersøkelsen	3
Metode	3
Hovedfunn	5
Dagens fokus på fedre i barnevernet	5
Kommunikasjon med mødre og fedre.....	5
Involvering av fedre i barnevernet	6
Grunner til at far ikke involveres i barnevernssaker	7
Behovet for å øke fedres deltakelse i barnevernet.....	7
Informasjon fra Bufdir	7
Beskrivelse av utvalget	8
Barnevernsansattes holdninger og praksis knyttet til fedre i barnevernet	11
Dagens fokus på fedre i barnevernet	11
Kommunikasjon med mødre og fedre.....	14
Omtale av den andre forelderen i barnevernssaker	14
Fedres usikkerhet i foreldrerollen	16
Utfordringer knyttet til kommunikasjon og kultur	17
Involvering av fedre i barnevernet	20
Dagens praksis og retningslinjer for å involvere fedre i barnevernssaker	20
Ytre rammebetingelser for involvering av fedre	22
Involvering dersom barnet har samvær med begge foreldrene	23
Foreldrenes og barnets medvirkning til barnevernets beslutning om involvering	24
Håndtering av «fraværende foreldre»	26
Betydning av kriminalitet, rus og psykisk helse for involvering i barnevernssaker.....	28
Involvering av steforeldre	29
Vurdering av far som plasseringsalternativ ved akutt plassering	30
Vurdering av far og fars familie som plasseringsalternativ ved plassering i fosterhjem	32
Involvering av familie og nettverk i barnevernssakene.....	33
Grunner til at far ikke involveres i barnevernssaker	36
Behovet for å øke fedres deltakelse i barnevernet.....	37
Informasjon fra Bufdir	41

Om undersøkelsen

Denne undersøkelsen omhandler *fedre i barnevernet*. Et kjennetegn ved barn som har kontakt med barnevernet, er at de fleste barna som mottar hjelpetiltak, bor sammen med kun én av sine foreldre – oftest mor. Noe forskning på fedre og barnevern handler om fraværende fedre, usynliggjorte fedre, fedre en bør unngå, eller fedre som unndrar seg ansvar. Det finnes også forskning som viser at fedre i barnevernet opplever at det ikke blir lagt vekt på deres meninger om hva som er best for barnet. Målsetningen med denne undersøkelsen har vært å kartlegge holdninger og praksis knyttet til fedre i barnevernet, og resultane vil brukes i arbeidet med å videreutvikle barnevernet i Norge.

Undersøkelsen er gjennomført i mars/april 2018 av Sentio Research Norge på oppdrag for Bufdir.

Metode

Datainnsamlingen ble gjennomført ved bruk av en webundersøkelse rettet mot alle ansatte i barnevernet, i perioden 21. mars - 2. mai 2018. En e-post med invitasjon til å delta i undersøkelsen, samt svarlink, ble sendt til samtlige ledere i barnevernet i Norge (290 mottakere, fordelt på 288 kommuner/bydeler). Barnevernlederne ble bedt om å svare på undersøkelsen selv, samt videresende undersøkelsen til ansatte i sin barneverntjeneste.

I perioden med datainnsamling ble det gjennomført diverse tiltak for å optimalisere svarinngangen. En påminnelse ble sendt ut til alle etter to uker. Deretter ble det sendt ut målrettede påminnelser til de kommunene uten noen svar, eller med registrerte svar fra kun én respondent. Etter fire uker ble også kommunene helt uten svar fulgt opp med påminnelsesepost via postmottak og deretter ytterligere påminnelse over telefon.

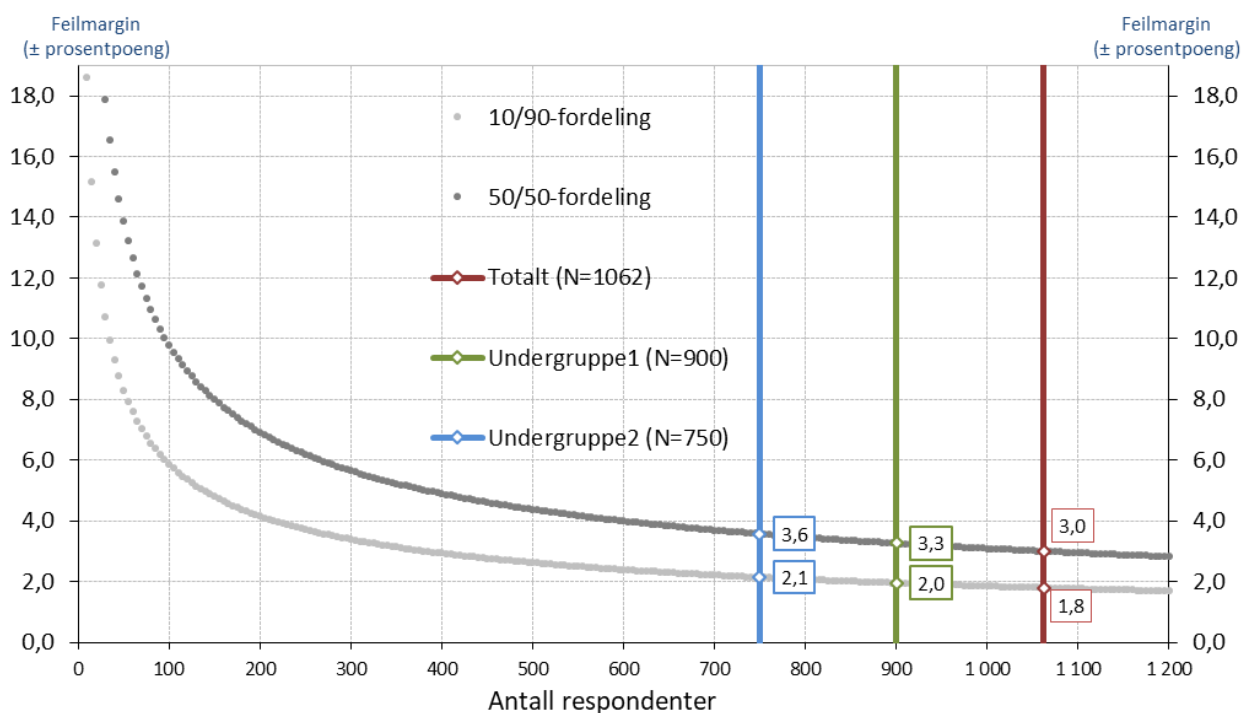
Totalt svarte 1062 barnevernsansatte på undersøkelsen, fordelt på 232 kommuner/bydeler. Vi har ingen kontroll over populasjonen (antall ansatte i barnevernet i Norge) og kan derfor ikke si noe om svarprosent. Det er imidlertid god spredning i utvalget med hensyn til geografi (alle fylker er representert), noe som er viktig med tanke på representativitet.

Feilmarginer

I enhver utvalgsundersøkelse må man ta høyde for feilmarginer for fordelinger (prosentuering). Størrelsen på feilmarginene avhenger av utvalgtes størrelse og av resultatet i utvalget. Jo mer prosenten som har en bestemt egenskap, nærmer seg 50, dvs. jo mer heterogent utvalget er, desto større feilmargin må vi regne med. Med et utvalg på 1062 respondenter, vil feilmarginene i en totalfordeling variere fra 1,8 prosentpoeng ved en 10/90-fordeling til 3,0 prosentpoeng ved en 50/50-fordeling.

Når resultatene brytes ned på undergrupper, må man være oppmerksom på at feilmarginene vil øke som følge av at antall respondenter blir færre. Figuren på neste side viser hvordan feilmarginene utvikler seg ved ulike utvalgsstørrelser og fordelinger.

Figur 1: Feilmarginer.

Det er signifikanstestet om resultatene for hver undergruppe er signifikant forskjellig fra motsatsen, for eksempel om mannlige ansatte svarer annerledes enn kvinnelige ansatte, eller om det er noen forskjeller etter stilling/funksjon i barneverntjenesten. Dersom en forskjell er signifikant, kan vi med 95 prosent sikkerhet hevde at den er reell i populasjonen, og ikke skyldes tilfeldigheter i utvalget.

I rapporten blir det fokusert på overordnede resultater for barnevernet i Norge, og interessante forskjeller mellom undergrupper kommenteres i teksten. Detaljerte resultater for alle undergrupper og signifikanstesting av forskjeller, kan studeres i rapportens vedlegg.

Hovedfunn

Dagens fokus på fedre i barnevernet

Kun fire prosent av de ansatte har i løpet av de siste par årene vært på utdanning, videreutdanning, kurs eller seminar der fedres plass i barnevernet har vært et sentralt tema. Man kan altså ikke si at det er fokus på fedre i barnevernet i form av deltakelse på utdanning/kurs om temaet.

89 prosent av de ansatte i barneverntjenesten mener imidlertid at involvering av fedre i *stor eller i noen grad* er et tema der de jobber. 86 prosent av de som jobber med undersøkelser eller oppfølging av tiltak, oppgir også at det er *veldig viktig* for dem å involvere fedre i saken.

64 prosent synes barneverntjenesten i dag har *passet* med fokus på involvering av fedre, mens 24 prosent mener det er *for lite fokus* på dette. Ingen mener det er *for mye fokus* på å involvere fedre.

55 prosent oppgir at det i barneverntjenesten de jobber, har vært *noen få saker* hvor de i ettertid ser at far burde vært mer involvert, mens 17 prosent har sett dette i *flere saker*. 28 prosent kjenner ikke til saker som de i ettertid ser at far burde vært mer involvert i.

Kommunikasjon med mødre og fedre

Omtale av den andre forelderen i barnevernssaker

Henholdsvis 85 og 84 prosent av de ansatte opplever *ofte eller av og til* at mor sier at far er uegnet som omsorgsperson eller at far ikke er interessert i barnet.

Til sammen 78 prosent opplever *ofte eller av og til* at mor ikke ønsker at far skal informeres og involveres, mens 50 prosent *ofte eller av og til* opplever at far ikke ønsker at mor skal involveres.

Barnevernet tar imidlertid ikke alltid hensyn til mors eller fars ønske om ikke å informere eller involvere den andre forelderen. 53 prosent tar *sjelden* eller *aldri* hensyn til et slikt ønske av mor, og 55 prosent tar *sjelden* eller *aldri* hensyn til fars ønske i slike tilfeller.

Fedres usikkerhet i foreldrerollen

Det er stor spredning i hvordan de ansatte i barneverntjenesten opplever hvor trygge fedre er i deres foreldrerolle. Til sammen 40 prosent mener det *stemmer godt eller i noen grad* at fedre i barnevernssaker oftere enn mødre er usikre i sin foreldrerolle, mens til sammen 45 prosent mener dette *i liten grad stemmer eller ikke stemmer*.

Utfordringer knyttet til kommunikasjon og kultur

64 prosent opplever *av og til* at fedre selv trekker seg unna kontakten med barnevernet.

36 prosent av barnevernansatte opplever *av og til* at det er enklere å kommunisere med mødre enn fedre, mens 40 prosent opplever dette *sjeldent*. Det er altså ikke noen generell oppfatning i barneverntjenesten at det er enklere å kommunisere med mødre enn fedre.

55 prosent opplever *av og til eller oftere* at det er vanskeligere å involvere fedre fra ikke-vestlige land enn fedre som er født og oppvokst i Norge. Omtrent samme andel har svart at de *av og til eller oftere* opplever at det er vanskeligere å involvere mødre fra ikke-vestlige land enn mødre som er født og oppvokst i Norge.

Involvering av fedre i barnevernet

Dagens praksis og retningslinjer for å involvere fedre i barnevernssaker

Drøye halvparten oppgir at tjenesten der de jobber, har en praksis eller retningslinje for å involvere fedre i barnevernssaker. En fjerdedel har ikke slik praksis/retningslinjer, og en fjerdedel er usikre på hvorvidt deres arbeidsplass har dette eller ikke.

Ytre rammebetingelser for involvering av fedre

Selv om de fleste barnevernsansatte mener det *stemmer godt* at lovverket er tydelig når det gjelder å involvere og informere begge foreldre, er det også en betydelig andel som er mindre enig i dette. 34 prosent mener det kun *stemmer i noen grad*, og åtte prosent men det *stemmer i liten grad eller ingen grad* at lovverket er tydelig på dette området.

Det er relativt stor spredning i hvorvidt de ansatte opplever at de har tid og ressurser til å involvere fedre som ikke tar initiativ selv. Omtrent halvparten mener dette *stemmer*, mens den andre halvparten har svart at det *i liten eller ingen grad stemmer* at de har lite tid og ressurser til å involvere fedre som ikke tar initiativ selv.

Involvering dersom barnet har samvær med begge foreldrene

Nesten ni av ti ansatte i barnevernet oppgir at de *ofte eller alltid* involverer mor og far like mye dersom barnet har samvær med begge foreldre.

Barnets medvirkning til barnevernets beslutning om involvering

Til sammen 71 prosent lar *av og til eller oftere* barnet medvirke til beslutningen om å involvere far. På den andre siden lar 19 prosent barnet *sjelden eller aldri* medvirke til beslutningen om å involvere far.

De aller fleste, 97 prosent, mener barnets kjønn *ikke* har noen betydning for hvor viktig de som ansatt synes det er å involvere fedre i barnevernssaker.

Håndtering av «fraværende foreldre»

78 prosent av de ansatte undersøker *alltid eller ofte* om informasjonen *stemmer* i tilfeller hvor den ene forelderen oppgir at den andre ikke er interessert eller ønsker å være involvert.

Til sammen mener 93 prosent det *stemmer godt eller i noen grad* at det er barnevernets oppgave å involvere fedre dersom de synes å være «fraværende» i saken.

Betydning av kriminalitet, rus og psykisk helse for involvering i barnevernssaker

Det er stor spredning i hvordan ansatte i barneverntjenesten vurderer involvering av fedre med en historie med kriminalitet og/eller rus. Andelen som mener det *stemmer* at fedre som har en historie med kriminalitet og/eller rus, i utgangspunktet ikke blir involvert, er omtrent lik andelen som mener dette *stemmer lite*, eller som mener det *ikke stemmer* i det hele tatt (ca 30 prosent).

Fire av fem ansatte mener det *stemmer godt eller i noen grad* at det er barnevernets oppgave å gi fedre opplysninger om f.eks. mors psykiske helse, når det vurderes at denne informasjonen kan ha betydning for barnets omsorgssituasjon.

Involvering av steforeldre

De fleste oppgir at de involverer stefar/stemor dersom barnet bor sammen med en steforelder. Seks av ti ansatte involverer *ofte eller alltid* steforelder, og tre av ti gjør det *av og til*.

Vurdering av far som plasseringsalternativ ved akutt plassering

78 prosent vurderer *alltid* far som plasseringsalternativ, dersom et barn som bor hos mor, må plasseres akutt, og far har foreldreansvar. Dersom far *ikke* har foreldreansvar, vurderes far noe sjeldnere som

plasseringsalternativ i slike situasjoner. 45 prosent mener imidlertid de *alltid* vurderer far som plasseringsalternativ, selv om han ikke har foreldreansvar.

Vurdering av far og fars familie som plasseringsalternativ ved plassering i fosterhjem

62 prosent vurderer *alltid eller ofte* far uten foreldreansvar som plasseringsalternativ, dersom et barn som bor hos mor, skal flytte i fosterhjem. Fars familie blir vurdert som plasseringsalternativ omtrent på lik linje med far i slike tilfeller. 64 prosent vurderer *alltid eller ofte* fars familie som plasseringsalternativ, dersom et barn som bor hos mor, skal flytte i fosterhjem.

Involvering av familie- og nettverk i barnevernssakene

De fleste ansatte oppgir at tjenesten de jobber i, som helhet *alltid eller ofte* jobber systematisk for å involvere familie og nettverk i barnevernssakene (86 prosent), samt at de selv *alltid eller ofte* gjør det (79 prosent).

Det er større variasjon når det gjelder bruk av familieråd for å involvere fedre og deres familie i barnevernssaker. Flertallet av de ansatte bruker imidlertid familieråd *ofte eller av og til* (58 prosent).

Grunner til at far ikke involveres i barnevernssaker

De viktigste grunnene til at far *ikke* involveres i barnevernssaker, er at far er ukjent (61 prosent) eller utilgjengelig (57 prosent). Videre oppgir omtrent halvparten at det skyldes at far ikke har foreldreansvar og/eller samvær; at far ikke ønsker kontakt med barnevernet; at kontakt med far ikke er til barnets beste; at far er død; at far ikke ønsker kontakt med barnet; samt at det skyldes kriminalitet og rus.

Behovet for å øke fedres deltakelse i barnevernet

Til sammen 52 prosent av de ansatte i barnevernet mener det er *noe eller stort behov* for konkrete tiltak for å øke fedres deltakelse i barnevernssaker, mens 26 prosent mener dette behovet er *lite*.

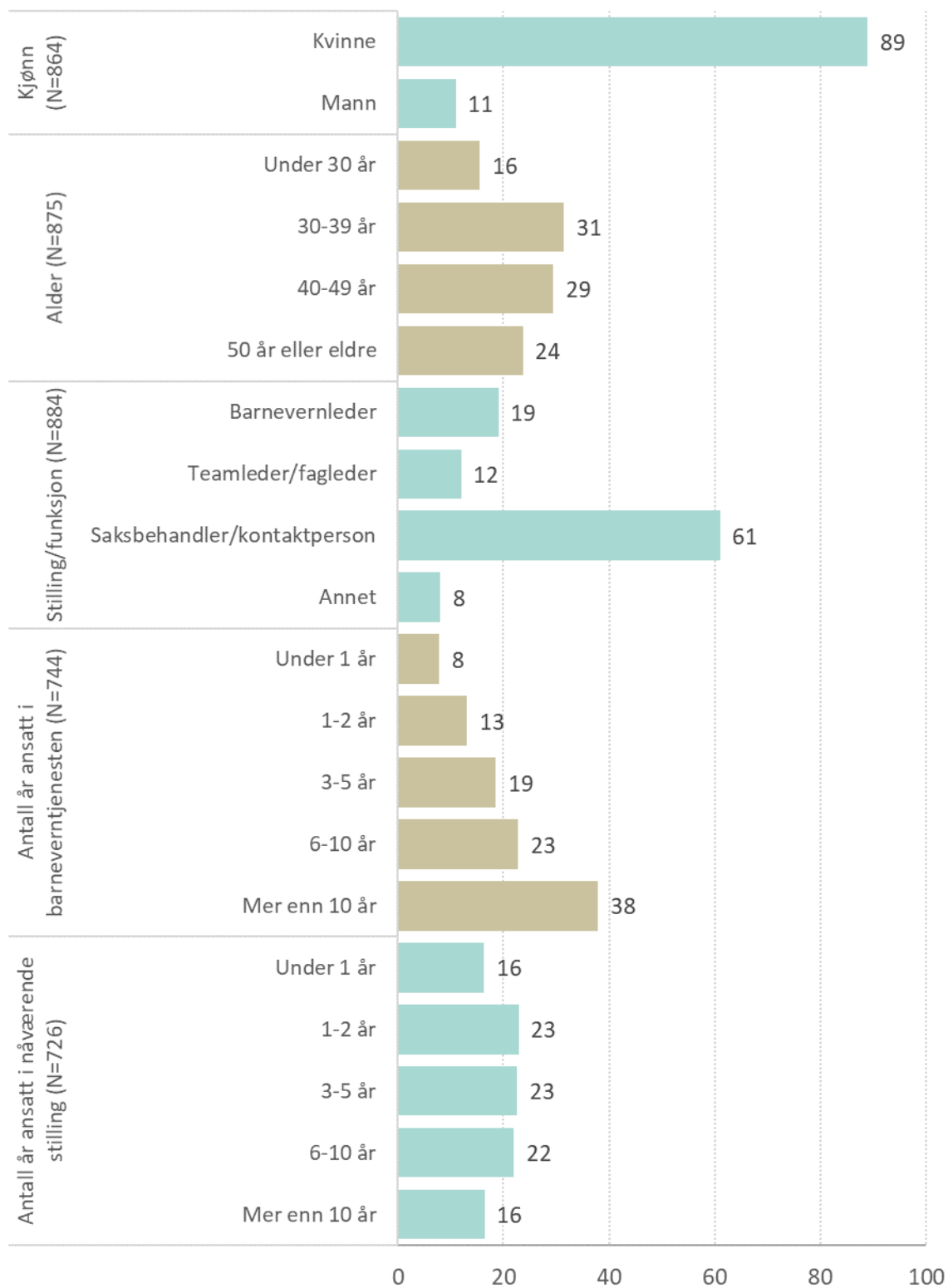
Informasjon fra Bufdir

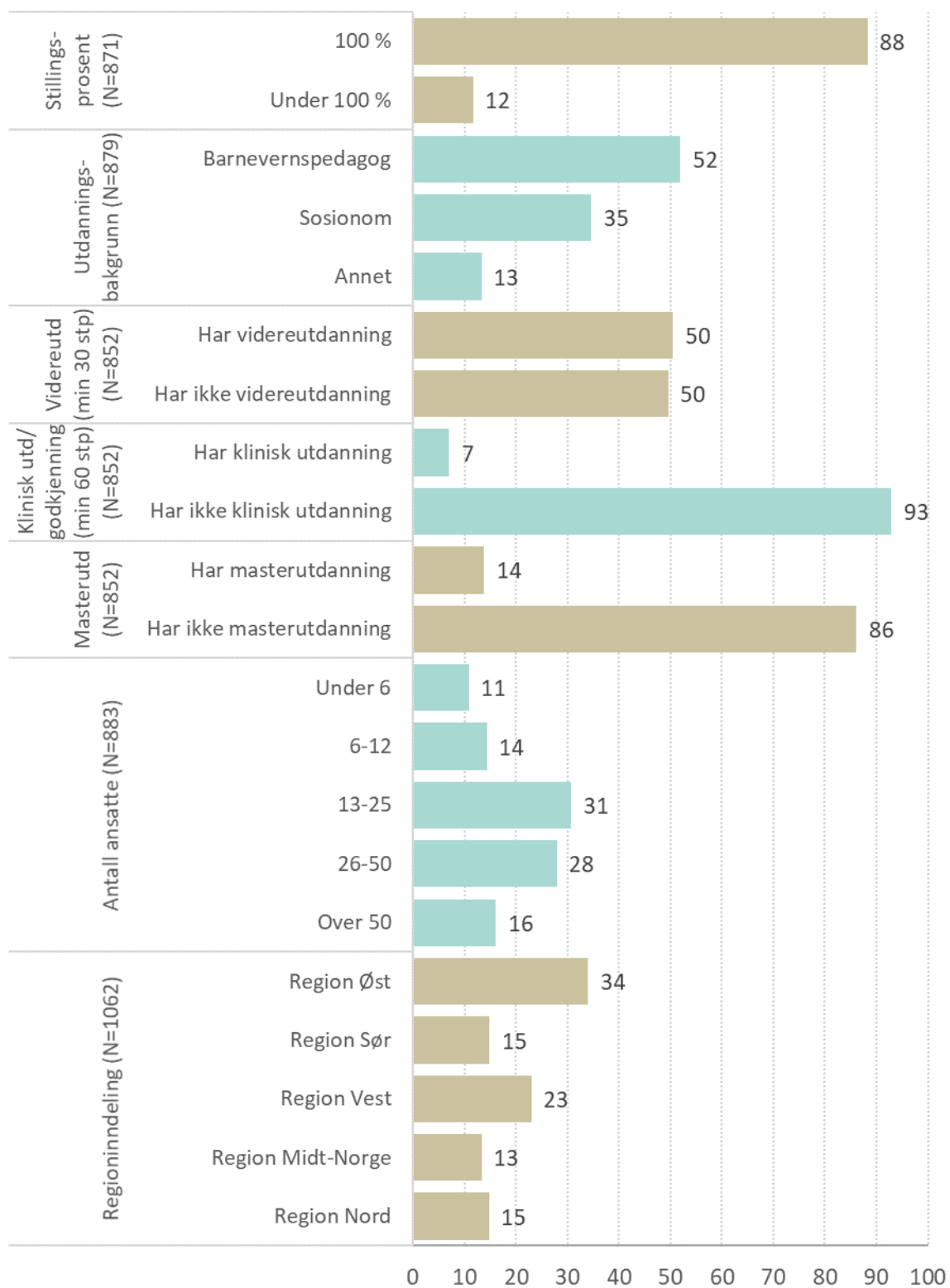
44 prosent av de ansatte i barnevernet abonnerer på nyhetsbrev om barnevern fra Bufdir. Videre oppgir 58 prosent at de *av og til* bruker Bufdirs nettside til å skaffe seg informasjon, og 28 prosent gjør dette *ofte*.

Beskrivelse av utvalget

Figuren nedenfor viser sammensetningen av utvalget i undersøkelsen.

Figur 2: Beskrivelse av utvalget. Prosent.

Ni av ti barnevernsansatte i utvalget er kvinner, mens én av ti er menn. Litt under halvparten (47 prosent) er under 40 år, mens litt over halvparten (53 prosent) er eldre enn dette. Flertallet av respondentene (60 prosent) er i 30- og 40-årene.

Flertallet av de som har besvart undersøkelsen (61 prosent), er *saksbehandler eller kontaktperson* ved sin barneverntjeneste, mens 19 prosent er *barnevernleder* og tolv prosent *teamleder eller fagleder*. Åtte prosent har *andre* stillinger eller funksjoner ved sin barneverntjeneste.

Til sammen 61 prosent har vært ansatt i barneverntjenesten i *mer enn fem år*; 38 prosent i *mer enn ti år*. Åtte prosent har vært ansatt i *under ett år*, 13 prosent mellom *ett og to år*, og 19 prosent mellom *tre og fem år*.

Andelen som har vært ansatt i nåværende stilling i *under ett år*, er like stor som andelen som har vært ansatt i *mer enn ti år* (16 prosent). 22-23 prosent har vært ansatt i stillingen i 1-2, 3-5 eller 6-10 år.

Et klart flertall (88 prosent) av de barnevernsansatte i utvalget har en 100 prosents stilling.

Omtrent halvparten av respondentene i undersøkelsen har utdanningsbakgrunn som *barnevernspedagog*. 35 prosent har *sosionomutdanning*, mens 13 prosent har *annen* utdanningsbakgrunn enn de nevnte.

50 prosent av de barnevernsansatte har *videreutdanning* på minimum 30 studiepoeng, mens 14 prosent har *masterutdanning*, og syv prosent har *klinisk utdanning/godkjenning* på minimum 60 studiepoeng.

Det er mest utbredt å jobbe ved en barneverntjeneste med 13-50 ansatte (59 prosent). 25 prosent jobber ved en tjeneste med færre ansatte enn dette, mens 16 prosent har flere enn 50 ansatte på sin arbeidsplass.

34 prosent av respondentene er ansatt ved en barneverntjeneste i Region Øst. 23 prosent arbeider i Region Vest, og 15 prosent i Region Sør. 13 prosent er ansatt ved en tjeneste lokalisert i Region Midt-Norge, og 15 prosent i Region Nord.

Underveis i rapporten vil vi kommentere relevante forskjeller mellom undergrupper i utvalget. Detaljerte resultater for hver av undergruppene i figur 1, presenteres i rapportens vedlegg.

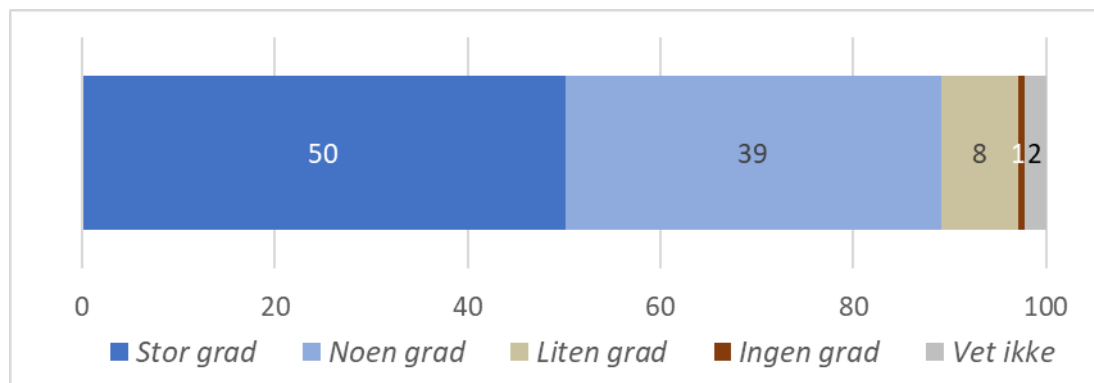
Barnevernsansattes holdninger og praksis knyttet til fedre i barnevernet

Dagens fokus på fedre i barnevernet

Svært få av de som har svart på undersøkelsen (4 prosent), har i løpet av de siste par årene vært på utdanning, videreutdanning, kurs eller seminar der fedres plass i barnevernet har vært et sentralt tema. Man kan altså ikke si at det er fokus på fedre i barnevernet i form av deltakelse på utdanning/kurs om temaet.

Flere av de som har vært på slike kurs eller seminarer, eller tatt (videre)utdanning, oppgir blant annet at temaet *fedres plass i barnevernet* inngikk i bacheloren, masteren eller generelt barnevernutdanningen. Andre oppgir familieråd/-terapi, diverse kurs og seminarer. De åpne svarene kan studeres i sin helhet i vedlegget til rapporten.

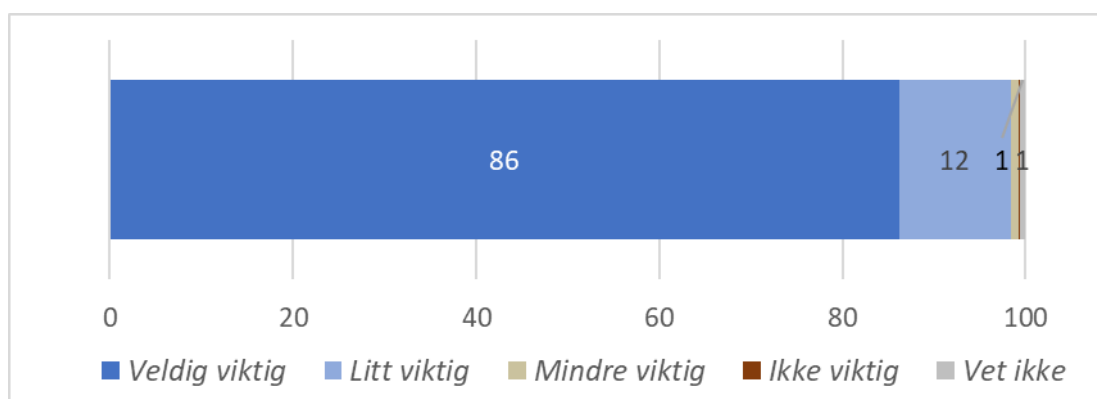
Figur 3: I hvilken grad er involvering av fedre et tema der du jobber? Prosent. N=1050.

Halvparten av de som jobber innenfor barneverntjenesten, svarer at involvering av fedre i *stor grad* er et tema der de jobber. 39 prosent mener det i *noen grad* er et tema, mens ni prosent svarer at det i *liten eller ingen grad* er et tema der de jobber.

- De eldste ansatte i barneverntjenesten mener i større grad enn de yngre at involvering av fedre er et tema der de jobber. 61 prosent av de som er 50 år eller eldre, svarer at fedre i *stor grad* er et tema på arbeidsplassen, mot 41-53 prosent av de som er under 50 år.
- En større andel av de som er barnevernledere, enn de i andre stillinger, mener involvering av fedre er et tema på arbeidsplassen. 68 prosent av barnevernlederne mener involvering av fedre i *stor grad* er et tema, mot mellom 44 og 56 prosent av de som jobber i andre stillinger. Det er saksbehandlere/kontaktpersoner som i minst grad mener involvering av fedre er et tema der de jobber.
- Analysen viser også at *antall år ansatt i barneverntjenesten* har betydning for i hvilken grad man mener involvering av fedre er et tema på arbeidsplassen. 50-59 prosent av de som har jobbet i tjenesten i mer enn fem år, mener dette i *stor grad* er et tema, mot 36-42 prosent av de som har jobbet kortere enn dette.
- Videre er involvering av fedre et litt større tema på arbeidsplassen ifølge ansatte med videreutdanning, sammenlignet med barnevernsansatte uten videreutdanning. Henholdsvis 57 og 45 prosent sier dette i *stor grad* er et tema der de jobber.

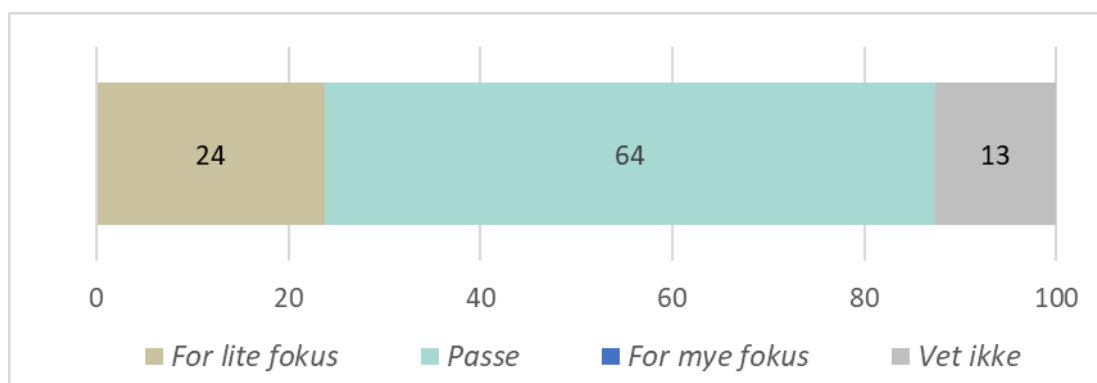
Figur 4: Når du jobber med undersøkelse eller oppfølging av tiltak, hvor viktig er det for deg å involvere fedre i saken? Prosent. N=969.¹

Det å involvere fedre i saker, er stort sett viktig for alle ansatte i barnevernet. 86 prosent av de som jobber med undersøkelser eller oppfølging av tiltak, svarer at det er *veldig viktig* for dem å involvere fedre i saken, mens tolv prosent mener dette er *litt viktig*.

- Det å involvere fedre er viktig for samtlige i barneverntjenesten, men vi ser at de som jobber som barnevernledere, i enda større grad enn andre mener dette er *veldig viktig* (88 prosent, mot 75-84 prosent blant ansatte i andre stillinger).
- Vi ser en tendens til at jo eldre de ansatte er, jo viktigere mener de det er å involvere fedre i undersøkelser eller oppfølging av tiltak. 84 prosent av de over 50 år mener dette er *veldig viktig*, mens 77 prosent av de under 30 mener det samme.

Figur 5: Synes du barneverntjenesten har for lite eller for mye fokus på involvering av fedre? Prosent. N=891.

64 prosent synes barneverntjenesten har *passe* med fokus på involvering av fedre. 24 prosent mener imidlertid det er *for lite fokus* på dette, og ingen har svart at det er *for mye fokus* på å involvere fedre. 13 prosent har svart «vet ikke» på dette spørsmålet.

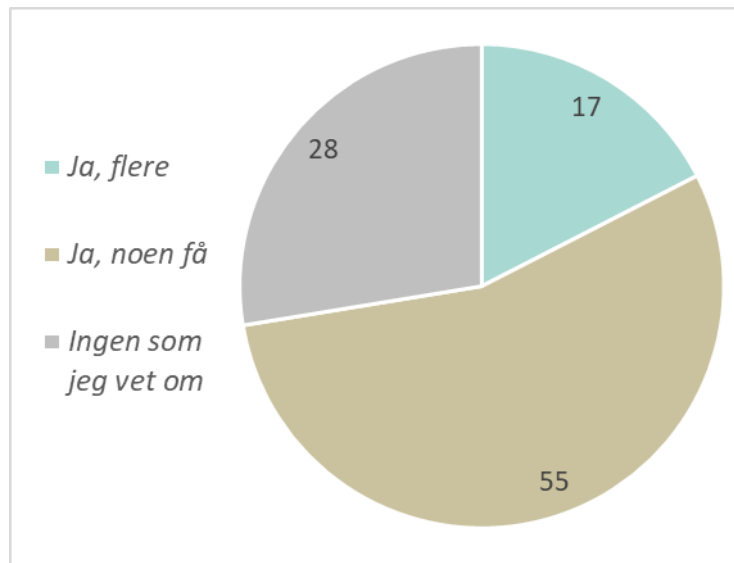
- En større andel menn enn kvinner mener det er *for lite fokus* på fedre i barnevernet; henholdsvis 41 mot 22 prosent har svart dette.
- Det er ved de største barneverntjenestene med over 50 ansatte, vi finner størst andel som har svart at det er *for lite fokus* på involvering av fedre. 34 prosent av ansatte ved de største

¹ 87 barnevernsansatte svarte at de ikke jobber med undersøkelse eller oppfølging av tiltak. Disse er tatt ut av prosenteringen.

tjenestene har svart dette, mot mellom 20 og 23 prosent av ansatte ved tjenester med færre ansatte.

- 29 prosent av de som jobber i Region Nord, og 28 prosent av de som jobber i Region Sør, mener barneverntjenesten har *for lite fokus* på å involvere fedre. I Region Øst er andelen 25 prosent, mens den er 20 prosent i Region Midt-Norge og 18 prosent i Region Vest. Det er altså noe forskjell mellom de ansatte i de ulike regionene med tanke på hvordan de opplever at barneverntjenesten fokuserer på å involvere fedre.

Figur 6: Har det i din barneverntjeneste vært saker hvor du i ettertid ser at far burde vært mer involvert? Prosent. N=888.

På spørsmål om det i barneverntjenesten de jobber, har vært saker hvor de i ettertid ser at far burde vært mer involvert, svarer 55 prosent av de ansatte at de i *noen få saker* i ettertid ser at far burde vært mer involvert, mens 17 prosent svarer at de har sett dette i *flere saker*. 28 prosent kjenner ikke til saker som de i ettertid ser at far burde vært mer involvert i.

- Det er blant de eldste og yngste ansatte vi finner størst andel om *ikke* kjenner til saker hvor de i ettertid ser at far burde vært mer involvert. 41 prosent av de under 30 år kjenner ikke til slike saker, samt 30 prosent av de som er 50 år eller eldre. Blant øvrige ansatte er andelen 23 prosent.
- De som jobber som saksbehandler/kontaktperson, har minst kjennskap til saker hvor de i ettertid ser at far burde vært mer involvert. 31 prosent kjenner ikke til slike saker, mens andelen er 15 prosent blant de som er teamledere/fagledere, og 23 prosent blant barnevernlederne.
- Det er de som har jobbet kortest tid i barneverntjenesten, som i minst grad kjenner til saker hvor de i ettertid ser at far burde vært mer involvert. Halvparten av de som har jobbet i barnevernet i under ett år, kjenner ikke til slike saker. Blant de som har jobbet i tjenesten over fem år, er det 20 prosent som ikke kjenner til noen slike saker.
- Andelen som kjenner til *flere saker* hvor far burde vært mer involvert, er høyere blant ansatte med videreutdanning eller masterutdanning (22 prosent), enn ansatte uten videreutdanning (14 prosent) og uten masterutdanning (17 prosent).

- Andelen som kjenner til *flere slike saker*, er videre høyest blant ansatte ved de største tjenestene med over 50 ansatte (25 prosent), og lavest blant ansatte ved de minste tjenestene med fem eller færre ansatte (13 prosent).
- 22 prosent av de som jobber i Region Sør, kjenner ikke til saker hvor de i ettertid ser at far burde vært mer involvert. I de andre regionene varierer denne andelen mellom 26 og 30 prosent.

Dagens fokus på fedre i barnevernet – oppsummert

Involvering av fedre er i stor grad et tema i norske barneverntjenester, og de ansatte i tjenesten beskriver involvering av fedre som svært viktig i arbeidet med undersøkelser og oppfølging av tiltak. Videre synes de ansatte at barneverntjenesten har passe mye fokus på det å involvere fedre, til tross for at flertallet *har* opplevd barnevernssaker hvor de i ettertid ser at far burde vært mer involvert.

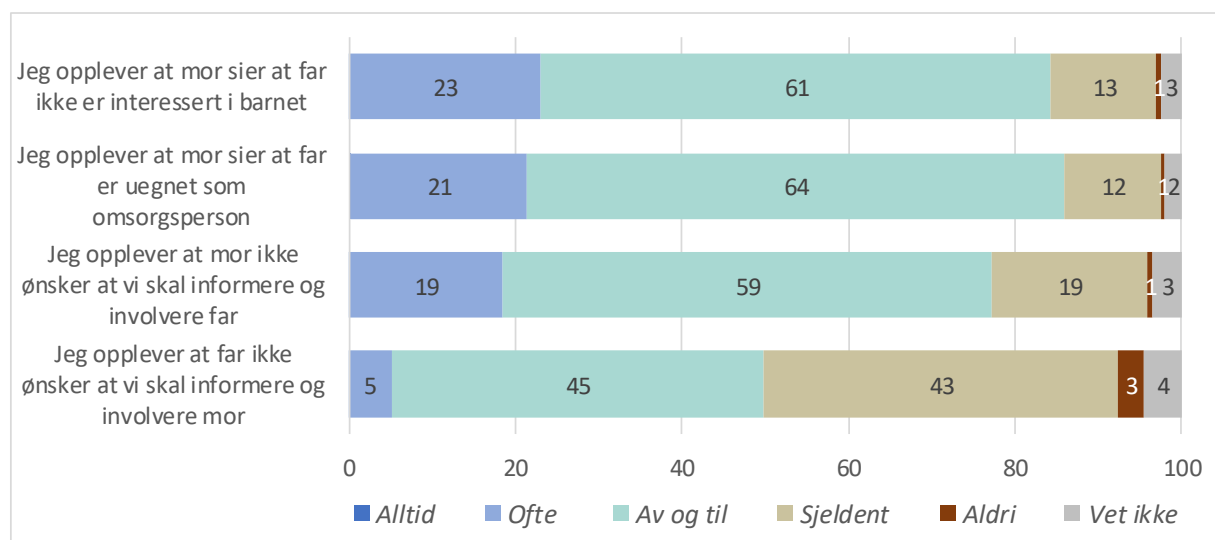
Barnevernledere, eldre ansatte og de som har vært ansatt i tjenesten lengst, mener i størst grad at involvering av fedre er et tema i barnevernet, og beskriver også det å involvere fedre som aller viktigst. Spesielt mannlige ansatte og ansatte i de største tjenestene etterlyser enda mer fokus på fedre i barnevernet.

Kommunikasjon med mødre og fedre

Omtale av den andre forelderens i barnevernssaker

De ansatte i barneverntjenesten ble bedt om å ta stilling til ulike påstander knyttet til hvordan de opplever at mødre og fedre kommuniserer om *hverandre*. Dette er påstander som går på om de opplever at mødre forteller at far ikke er interessert i barnet eller uegnet som omsorgsperson, samt om mødre og fedre ikke ønsker å involvere den andre forelderens.

Figur 7: Hvordan omtales den andre forelderens i barnevernssaker? Prosent. N=920-923.

23 prosent av de ansatte i barneverntjenesten svarer at de *ofte* opplever at **mor sier at far ikke er interessert i barnet**, mens 61 prosent opplever dette *av og til*. 13 prosent opplever *sjeldent* at mor sier at far ikke er interessert i barnet, og én prosent har *aldri* opplevd dette. Ingen har svart at de *alltid* opplever dette.

- En større andel mannlige enn kvinnelige ansatte svarer at de *ofte* opplever dette (31 mot 22 prosent).
- En lavere andel av de under 40 år enn de som er eldre enn 40 år, opplever *av og til* at mor sier at far ikke er interessert i barnet (55 mot 67 prosent).
- Det er en tendens til at jo lengre man har vært ansatt i barneverntjeneste, desto større andel opplever *ofte eller av og til* dette.
- Det er også en tendens til at jo større barneverntjeneste (i antall ansatte), desto større andel ansatte har *ofte* opplevd mor si at far ikke er interessert i barnet.
- Omtrent én av fire barnevernansatte i Region Øst, -Sør og -Nord har *ofte* opplevd at mor sier at far ikke er interessert i barnet, mot 19 prosent i region Vest og 17 prosent i region Midt-Norge.

De fleste, 64 prosent, svarer at de *av og til* opplever at **mor sier at far er uegnet som omsorgsperson**. 21 prosent mener de opplever dette *ofte*, mens tolv prosent *sjeldent* opplever det. Én prosent har *aldri* opplevd dette, mens kun to barnevernansatte (0 prosent) har brukt kategorien «alltid».

- En lavere andel av de under 40 år enn de som er eldre enn 40 år, opplever *av og til* at mor sier at far er uegnet som omsorgsperson.
- Det er en tendens til at jo lengre man har jobbet i barneverntjenesten, desto større andel svarer at de *ofte eller av og til* opplever dette. Syv prosent av de som har vært ansatt under ett år, sier dessuten at de *aldri* har opplevd mor si at far er uegnet som omsorgsperson.
- Blant de som jobber i Region Midt-Norge (13 prosent) og Region Vest (17 prosent), er det en noe lavere andel som *ofte* opplever at mor sier at far er uegnet som omsorgsperson, sammenlignet med ansatte i andre regioner (21-25 prosent).

Seks av ti respondenter oppgir at de *av og til* **opplever at mor ikke ønsker at man skal informere og involvere far**. Omtrent to av ti svarer at de *ofte* opplever dette, og samme andel opplever dette *sjeldent*. Ingen har brukt svarkategorien «alltid», og én prosent har *aldri* opplevd dette.

- En noe større andel menn enn kvinner sier de *ofte* opplever at mor ikke ønsker at far skal informeres og involveres (24 mot 18 prosent).
- Også her går det et skille mellom ansatte under og over 40 år, hvor de som er under 40 år, i mindre grad enn de eldre *ofte eller av og til* opplever dette.
- Det er en tendens til at jo lengre man har vært ansatt i barneverntjenesten, desto større andel opplever *ofte eller av og til* at mor ikke ønsker at far skal informeres og involveres. Dette gjelder 89 prosent av de som har vært ansatt i mer enn ti år, mens det til sammenligning gjelder 54 prosent av de som har vært ansatt under ett år.
- 90 prosent av de som jobber i Region Sør, opplever *ofte eller av og til* at mor ikke ønsker at far skal være informert og involvert. Dette gjelder mellom 70 og 78 prosent av de ansatte i andre regioner.

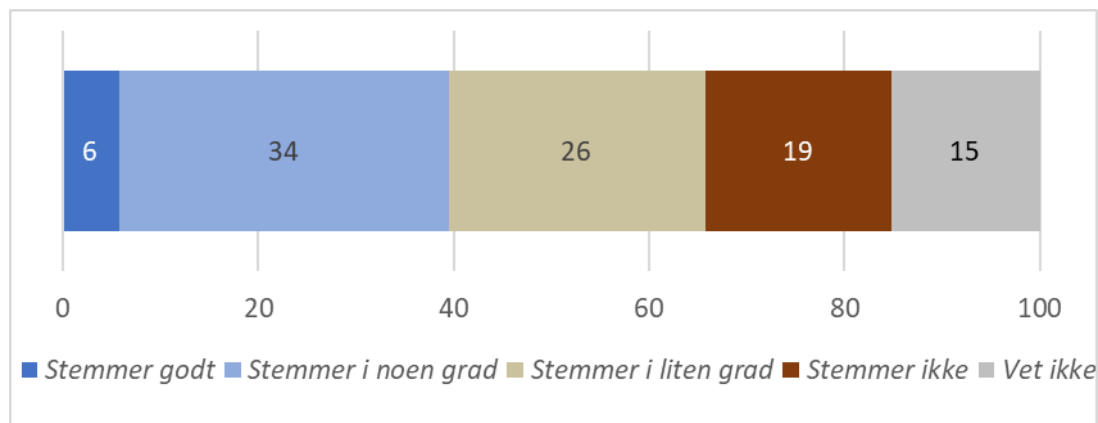
Omtrent like store andeler har svart at de *av og til* **opplever at far ikke ønsker at man skal informere og involvere mor** (45 prosent), som at de *sjeldent* opplever dette (43 prosent). Fem prosent oppgir at de *ofte* opplever dette, mens tre prosent har svart «aldri». Ingen ansatte hevder *alltid* å oppleve dette.

- En lavere andel av de som er under 40 år, enn de som er 40 år eller eldre, opplever *ofte eller av og til* at far ikke ønsker at man skal informere og involvere mor.
- En større andel av de som jobber som barnevernledere, enn de i andre stillinger, opplever dette *ofte eller av og til*.
- Det er en tendens til at jo lengre man har vært ansatt i barneverntjenesten, desto større andel svarer at de *ofte eller av og til* opplever dette.
- 60 prosent av de som jobber i Region Sør, opplever *ofte eller av og til* at far ikke ønsker at mor skal være informert og involvert, mot 45-54 prosent av de ansatte i andre regioner.

Det er altså betydelig mer utbredt at barnevernansatte opplever at *mor ikke ønsker å involvere far* enn at *far ikke ønsker å involvere mor*. Til sammen 78 prosent opplever førstnevnte scenario *ofte eller av og til*, mens 50 prosent *ofte eller av og til* opplever sistnevnte.

Fedres usikkerhet i foreldrerollen

Figur 8: Påstand: *Fedre i barnevernssaker er oftere enn mødre usikre i sin foreldrerolle*. Prosent. N=951.

Det er en relativt stor spredning i hvordan de ansatte i barneverntjenesten opplever hvor trygge fedre er i deres foreldrerolle. Til sammen 40 prosent svarer at det *stemmer godt eller i noen grad* at **fedre i barnevernssaker oftere enn mødre er usikre i sin foreldrerolle**. 26 prosent mener imidlertid dette *i liten grad stemmer*, og 19 prosent mener det *ikke stemmer*. 15 prosent har svart «vet ikke» på dette spørsmålet.

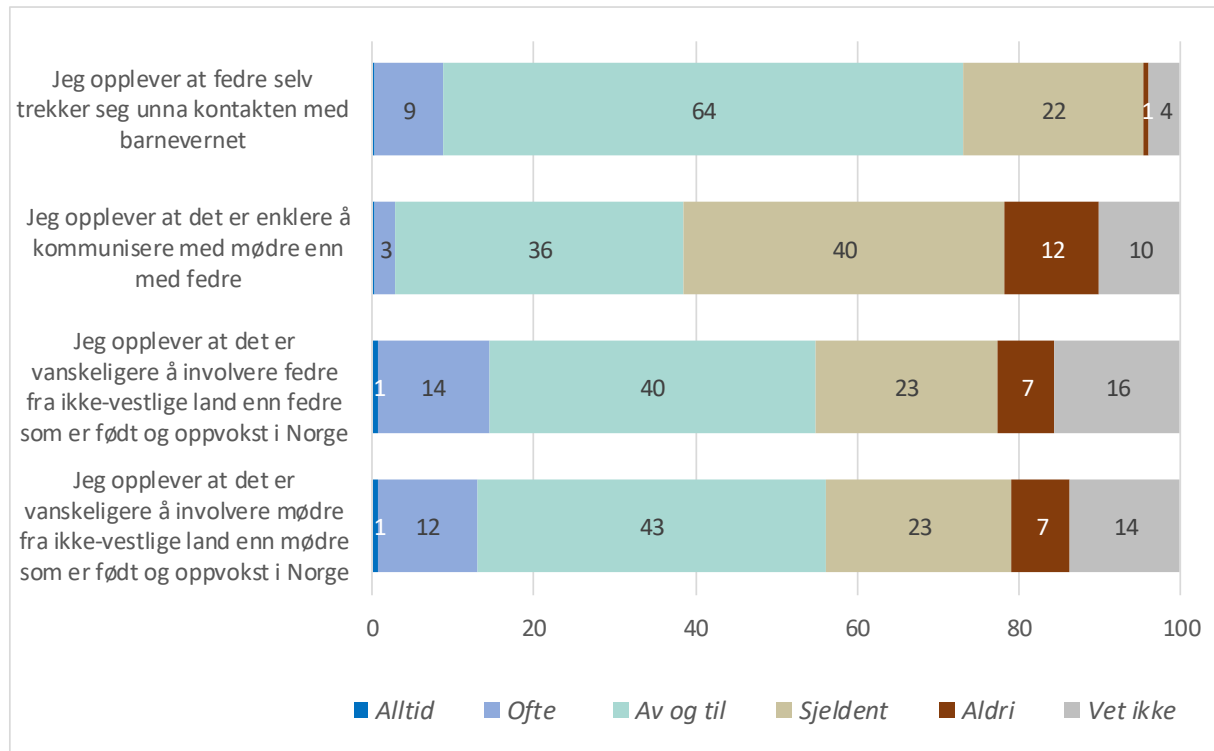
- Her er det en tendens til at jo eldre de ansatte i barneverntjenesten er, desto større er andelen som mener dette stemmer. 53 prosent av de som er 50 år eller eldre, mener det *stemmer godt eller i noen grad* at fedre i barnevernssaker er mer usikre enn mødre i sin foreldrerolle, mot 30 prosent av de som er under 30 år.
- Andelen som mener denne påstanden *stemmer godt eller i noen grad*, øker med antall år de ansatte har jobbet i barneverntjenesten; fra 16 prosent blant de som har vært ansatt under ett år, til 49 prosent blant de som har vært ansatt mer enn ti år.
- 55 prosent av de som jobber i de minste barneverntjenestene, med fem eller færre ansatte, mener dette *stemmer godt eller i noen grad*, mot 35-44 prosent i de tjenestene med flere ansatte.
- En større andel av de som jobber i Region Sør, er enig i denne påstanden, sammenlignet med andre deler av landet. 51 prosent i denne regionen mener det *stemmer godt eller i noen grad*

at fedre i barnevernssaker er mer usikre enn mødre i sin foreldrerolle, mot mellom 31 og 46 prosent i andre regioner.

Utfordringer knyttet til kommunikasjon og kultur

De ansatte i barneverntjenesten ble bedt om å ta stilling til ulike påstander om utfordringer tilknyttet kommunikasjon og kultur. Dette er påstander som går på om de opplever at fedre trekker seg unna kontakten med barnevernet, om det er enklere å kommunisere med mødre enn med fedre, samt om det er utfordrende å involvere fedre og mødre fra ikke-vestlige land.

Figur 9: Utfordringer knyttet til kommunikasjon og kultur. Prosent. N=873-922.

De fleste (64 prosent) svarer at de *av og til* opplever at fedre selv trekker seg unna kontakten med barnevernet. Ni prosent opplever dette *ofte*, mens 22 prosent svarer at de *sjeldent* opplever dette. Kun to respondenter (0 prosent) sier de *alltid* opplever at fedre trekker seg unna, mens én prosent *aldri* opplever dette.

- Det er de ansatte under 30 år som sjeldnest opplever at fedre trekker seg unna kontakten med barnevernet; 32 prosent opplever det *sjeldent eller aldri*, mot 19-23 prosent av øvrige ansatte.
- 82 prosent av barnevern lederne og 81 prosent av de som jobber som teamledere/fagledere, opplever *ofte eller av og til* at fedre trekker seg unna kontakten med barnevernet, mens 70 prosent av saksbehandlere/kontaktpersonene svarer det samme.
- Det er en tendens til at jo lenger man har vært ansatt i barneverntjenesten, jo oftere opplever man at fedre trekker seg unna kontakten med tjenesten.
- 79 prosent av de som jobber i Region Sør, svarer at de *ofte eller av og til* opplever at fedre trekker seg unna kontakten med barnevernet. Andelen er 76 prosent av de i Region Nord, mens den er 73 i Region Øst, 71 i Region Midt-Norge og 69 prosent i Region Vest.

De ansatte i barnevernet opplever ikke at **det er enklere å kommunisere med mødre enn fedre**. Kun tre prosent svarer at de *ofte* opplever at dette er enklere, mens tre ansatte (0 prosent) svarer at det *alltid* er det. De fleste svarer at det *sjeldent* (40 prosent) eller *av og til* (36 prosent) er enklere å kommunisere med mødre enn fedre. Tolv prosent har svart at det *aldri* er enklere å kommunisere med mødre, mens ti prosent er usikre.

- En større andel mannlige enn kvinnelige ansatte svarer at det *sjeldent* er enklere å kommunisere med mødre enn fedre (45 mot 39 prosent).
- En større andel av de over 50 år enn av andre, svarer at det *sjeldent* er enklere å kommunisere med mødre enn fedre (47 mot 37-38 prosent).
- De som jobber som saksbehandler eller kontaktperson, opplever det i litt større grad enn øvrige enklere å kommunisere med mødre enn fedre. Til sammen 42 prosent opplever dette *av og til eller ofte*, mens dette til sammenligning gjelder for henholdsvis 29 og 32 prosent av barnevernlederne og teamlederne/faglederne.
- En større andel av de som har jobbet i barneverntjenesten i tre år eller mer, svarer at de *sjeldent eller aldri* opplever at det er enklere å kommunisere med mødre enn fedre, sammenlignet med de som har jobbet i tjenesten i kortere tid. De som har jobbet i barneverntjenesten i to år eller mindre, svarer i større grad at de *av og til* opplever det.
- Det er relativt små forskjeller mellom de ulike regionene når det gjelder hvordan de vurderer kommunikasjon med mødre sammenlignet med fedre, men vi finner at noe lavere andeler av de som jobber i Region Midt-Norge eller Region Nord, svarer «av og til», og noe høyere andeler svarer «sjeldent», sammenlignet med de andre regionene.

40 prosent svarer at de *av og til* opplever at **det er vanskeligere å involvere fedre fra ikke-vestlige land enn fedre som er født og oppvokst i Norge**. 14 prosent opplever *ofte* dette, og én prosent svarer at de *alltid* opplever involvering av fedre med ikke-vestlig bakgrunn som vanskeligere. På den andre siden svarer 23 prosent at de *sjeldent* opplever det vanskeligere å involvere fedre fra ikke-vestlige land enn fedre som er født og oppvokst i Norge, og syv prosent opplever det *aldri*. 16 prosent har svart «vet ikke» på dette spørsmålet.

- En noe større andel kvinner enn menn svarer at de *av og til* opplever det som vanskeligere å involvere fedre fra ikke-vestlige land enn fedre som er født og oppvokst i Norge (41 mot 34 prosent), mens menn i større grad enn kvinner har svart at de *sjeldent eller aldri* opplever det (35 mot 30 prosent).
- Andelen som *ofte* opplever det vanskeligere å kommunisere med ikke-vestlige enn norske fedre, er høyere blant ansatte uten enn med masterutdanning (15 mot 7 prosent). Det er også en tendens til at ansatte uten klinisk utdanning i større grad enn ansatte med slik utdanning, opplever dette *av og til* (41 mot 34 prosent).
- En større andel av de som jobber i Region Sør, enn de som jobber andre steder i landet, opplever *ofte* at det er vanskeligere å involvere fedre fra ikke-vestlige land enn fedre som er født og oppvokst i Norge (22 mot 11-13 prosent). I øvrige regioner er det større andeler som svarer at de *av og til* opplever dette.

43 prosent svarer at de *av og til* opplever at **det er vanskeligere å involvere mødre fra ikke-vestlige land enn mødre som er født og oppvokst i Norge**. Tolv prosent opplever dette *ofte*, og én prosent svarer at de *alltid* opplever det. På den andre siden svarer 23 prosent at de *sjeldent* opplever det som vanskeligere å involvere mødre fra ikke-vestlige land enn mødre som er født og oppvokst i Norge, og syv prosent opplever det *aldri*. 14 prosent har svart «vet ikke» på dette spørsmålet.

- En noe større andel kvinnelige enn mannlige ansatte svarer at de *av og til* opplever at det er vanskeligere å involvere mødre fra ikke-vestlige land enn mødre som er født og oppvokst i Norge (44 mot 35 prosent), mens menn i større grad enn kvinner har svart at de *sjeldent eller aldri* opplever det (39 mot 29 prosent).
- Det er en tendens til at ansatte *uten* videre-, klinisk- eller masterutdanning oftere enn de med slik utdanning, opplever det som vanskeligere å involvere mødre fra ikke-vestlige land.
- Det er relativt små forskjeller mellom de ulike regionene når det gjelder hvordan de opplever det å involvere mødre fra ikke-vestlige land, sammenlignet med mødre som er født og oppvokst i Norge. I samtlige regioner svarer de fleste at de *av og til eller sjeldent* opplever at det er vanskeligere.

Kommunikasjon med mødre og fedre – oppsummert

Det er lite vanlig at de ansatte i barneverntjenesten opplever mor si at far ikke er interessert i barnet, at far er uegnet som omsorgsperson, eller at hun ikke ønsker at far skal informeres og involveres. Det er imidlertid *enda* mindre vanlig å oppleve at far ikke ønsker at mor skal informere og involveres. Mannlige barnevernsansatte, ansatte over 30 år, ansatte som har jobbet lengst i tjenesten, ansatte i større tjenester, samt ansatte i Region Sør, opplever noe oftere enn øvrige ansatte at mor kommuniserer negativt om far. Barnevernledere, eldre ansatte, ansatte som har jobbet lengst i tjenesten, samt ansatte i Region Sør opplever oftere enn øvrige at far kommuniserer negativt om mor.

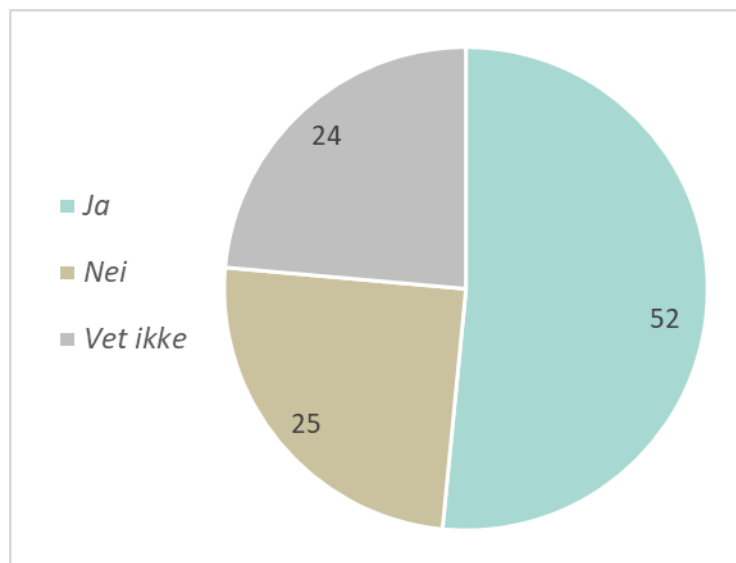
Ansatte i barnevernet synes ikke fedre er mye mer usikre enn mødre i sin foreldrerolle. Barnevernledere, eldre ansatte, ansatte som har jobbet lengst, ansatte i de minste tjenestene, samt ansatte i Region Sør synes imidlertid dette i noe større grad enn øvrige.

Det er ikke spesielt utbredt å oppleve at fedre selv trekker seg unna kontakten med barnevernet, at det er enklere å kommunisere med mødre enn med fedre, eller at det er vanskeligere å involvere fedre og mødre fra ikke-vestlige land enn fra Norge. Dette er lite utbredt i alle undergrupper av barnevernsansatte.

Involvering av fedre i barnevernet

Dagens praksis og retningslinjer for å involvere fedre i barnevernssaker

Figur 10: Har tjenesten der du jobber, en praksis eller retningslinje for å involvere fedre i barnevernssaker? Prosent. N=1030.

Drøye halvparten av de som har svart på undersøkelsen, svarer at tjenesten der de jobber, *har* en praksis eller retningslinje for å involvere fedre i barnevernssaker. En fjerdedel av de ansatte har svart at de *ikke* har slik praksis/retningslinjer, og en omtrent like stor andel er usikre på hvorvidt deres arbeidsplass har dette eller ikke.

- Flere kvinnelige enn mannlige barnevernsansatte svarer at de har en praksis eller retningslinje for involvering av fedre i barnevernssaker (54 mot 46 prosent).
- Blant de ansatte under 30 år er det kun fire av ti som svarer at de har slike retningslinjer, mens fem av ti i alderen 30-39 år har det. Av de som er 40 år eller eldre, svarer omtrent seks av ti at de har en praksis eller retningslinje for involvering av fedre i barnevernssaker.
- Større andeler av barnevernslederne og teamlederne/faglederne (hhv. 65 og 64 prosent) enn av saksbehandlerne/kontaktpersonene (49 prosent) oppgir å ha slik praksis på arbeidsplassen.
- Det er også en større andel av de som har jobbet mer enn fem år i barneverntjenesten, enn de som har jobbet i tjenesten i kortere tid, som oppgir å ha slike retningslinjer (hhv. 58-63 prosent mot 33-43 prosent).
- Andelen som oppgir å ha en praksis for involvering av fedre, er gjennomgående noe høyere blant ansatte med videre-, klinisk- eller masterutdanning, enn blant øvrige.
- Blant de som jobber i Region Sør, er det 59 prosent som svarer at de har en praksis eller retningslinje for involvering av fedre i barnevernssaker, mot mellom 49-52 prosent blant de som jobber i andre regioner.

Når det gjelder *hvilken* praksis eller retningslinje tjenesten har for å involvere fedre i barnevernssaker, varierer det noe i svarene mellom de ulike tjenestene, samt ut ifra hva man som ansatt først og fremst jobber med.

Mange viser til at dersom far har foreldreansvar, så skal han på lik linje med mor informeres om en eventuell undersøkelse om felles barn. Dersom far ikke har foreldreansvar, er dette noe som i større

grad er en vurderingssak. Dersom far har samvær med sine barn og er en del av barnas liv, er det naturlig å involvere far. I saker der far ikke er en del av barnas liv, vurderes det fra sak til sak om far skal kontaktes i en undersøkelse, ut fra situasjonen og hvor bekymringen ligger. Det blir sagt at far bør inkluderes dersom forholdene tilsier det, og dersom det ikke er spesielle hensyn som sier noe annet. Dette fordi barnevernet jobbet med nettverk i hver sak. *«Vi er veldig opptatt av å kartlegge nettverk rundt det enkelte barn og se om det er ressurser/ relasjoner som kan være mer delaktig i barnets liv».* Andre sier at *«der det ikke er kontakt mellom barnet og far, inkluderes far sjelden. Far involveres og informeres ut fra hvor involvert han er».* Dersom en forelder med foreldreansvar ikke involveres, er det grunner for det. Det skal begrunnes hvorfor barneverntjenesten ikke tar kontakt med fedre, dersom dette er vurderingen.

«Det kommer helt an på saken. I noen saker hvor fedrene er fraværende, ikke har fast samvær, eks. har vært anmeldt for vold/sekssuelle overgrep og har lite kontakt med barnet, så blir det lite prioritert. I andre saker hvor fedre har fast samvær eller en del av daglig omsorg, blir det selvfølgelig mer viktig. Hvordan jeg involverer fedre i saken, avhenger helt av hvilken grad fedrene har kontakt med barnet sitt. Og hvorfor de evt. ikke har kontakt med barnet.»

Videre er det flere som viser til saksbehandlingsreglene og forvaltningsloven om hvem som er part i en sak. *«Fedre har partsrettigheter, og involveres naturlig i alle deler av barnevernsarbeidet, i undersøkelser og oppfølging av tiltak, i og utenfor hjemmet.»* Noen sier at *«vi forsøker å få samtykke til å ha samarbeid med fedre som ikke har partsrettigheter»*, mens andre sier at de involverer far *«kun dersom det er partsrettigheter»*.

«Hvem som er part i sak og hos hvem av foreldrene undersøkelsen eller tiltak iverksettes, samt hvem av foreldrene barnet bor sammen med og har samvær med (etter barneloven) er utgangspunktet for graden av kontakt med hver av foreldrene.»

Det er også mange som sier at det ikke finnes noen nedskrevne retningslinjer, men en klar praksis. Dette beskrives som at det *«foreligger en grunnforståelse av at barn har to foreldre, og at vi uavhengig av kjønn forsøker å involvere/ mobilisere begge to så langt det lar seg gjøre i de aktuelle familiene. Vi har lite særskilt tilrettelegging/ fokus på fedre som sådan.»* En annen skriver at *«dersom det knytter seg bekymring til en av foreldrene, er det f.eks. svært viktig for oss å undersøke eventuelle ressurser hos den andre forelder, enten det er mor eller far».*

«Min opplevelse er at det er praksis, men at det ikke foreligger tydelige retningslinjer. Jeg opplever at det kan være litt tilfeldig/ opp til den enkelte saksbehandler hvordan dette gjøres og på hvilket tidspunkt dersom det er fedre som er lite aktive i barnas liv. Særlig om det ikke tas noe initiativ fra fedrene selv. I de saker der fedre selv henvender til oss/ har en mer aktiv rolle i barnas liv, blir de nok tidligere involvert i saken.»

«Men tror flere mannlige ansatte i tjenesten hjelper.»

Det er også flere som presiserer at de har retningslinjer om at "samværsfedre", eller fedre som ikke bor sammen med barna, skal informeres pr. brev om at det er iverksatt undersøkelse i barnevernet. Enkelte sier at det i denne informasjonen oppmuntres til å ta kontakt med barnevernet for mer informasjon. Det blir også sagt at *«det er imidlertid ikke helt implementert enda, slik at vi glemmer å gi informasjon. Særlig i saker hvor fedre ikke har så mye kontakt med barna.»* Det er videre praksis å informere fedrene (dersom de ikke automatisk er inkludert) ved å sende dem kopi av vedtak (så lenge

de har foreldreansvar og noe av den daglige omsorgen). Hvis man unnlater å gjøre dette, skal det foreligge en individuell vurdering som tar stilling til dette.

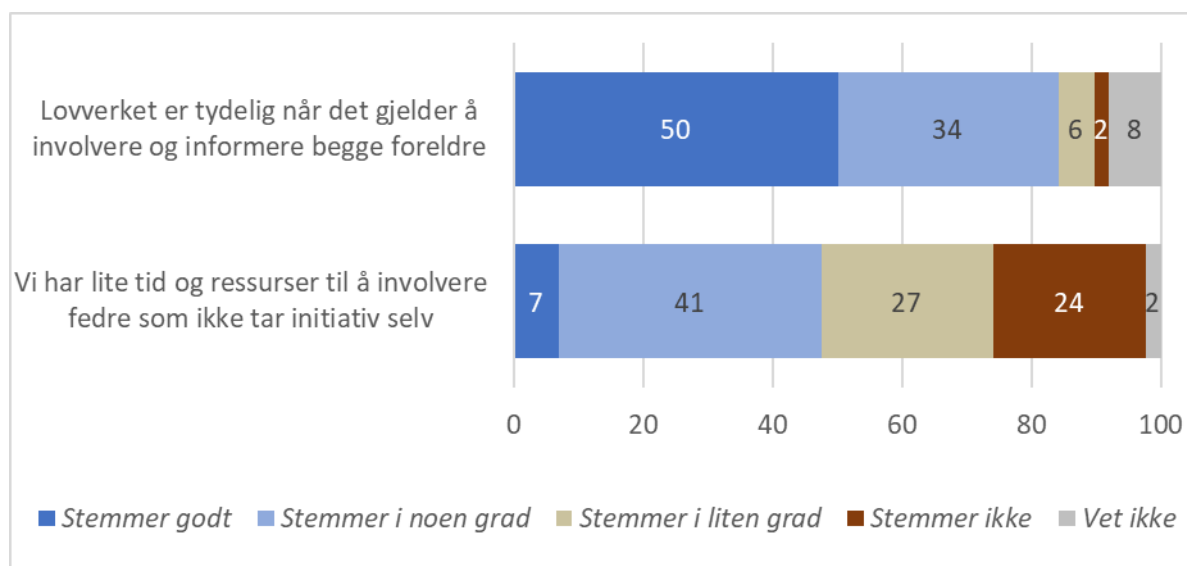
Videre er det flere som påpeker at de først og fremst jobber med barn under omsorg av barnevernet som bor i fosterhjem, og at de i henhold til barnevernsloven skal følge utviklingen også til foreldrene. Det skilles ikke på mor og far. I den forbindelse søker de å ha kontakt/samtaler i løpet av året: *«For de som fortsatt bor i fosterhjem eller har annet ettervernstiltak etter fylte 18 år, er undertegnades erfaring at det er sjelden kontakt mellom barnevern og fedre, men det skjer og da har det gjerne allerede vært et relativt godt samarbeid forut.»*

De åpne svarene til spørsmålet om retningslinjer for å involvere fedre, kan studeres i sin helhet i vedlegget til rapporten.

Ytre rammebetingelser for involvering av fedre

De ansatte ble bedt om å ta stilling til ulike påstander om lovverk og ressurser når det gjelder involvering av fedre i barnevernssaker.

Figur 11: Ytre rammebetingelser for involvering av fedre. Prosent. N=953-962.

Halvparten av de som har svart på undersøkelsen, mener det *stemmer godt* at **lovverket er tydelig når det gjelder å involvere og informere begge foreldre**, mens 34 prosent mener det *stemmer i noen grad*. Seks prosent mener det *stemmer i liten grad*, mens to prosent mener dette *ikke stemmer*. Åtte prosent er usikre på hvor tydelig lovverket er når det gjelder involvering av begge foreldre.

Det er relativt stor enighet om at lovverket er tydelig når det gjelder å involvere og informere begge foreldre, og vi finner lite forskjeller mellom bakgrunnsvariablene her. Vi kan imidlertid merke oss følgende tendenser:

- Kvinnelige ansatte synes lovverket er noe tydeligere på dette området enn det de mannlige ansatte synes.
- Ansatte over 40 år mener i litt større grad enn de yngre at lovverket er tydelig.
- Lovverket når det gjelder involvering og informering av begge foreldre, oppfattes som noe *mindre* tydelig blant ansatte i Region Nord enn i øvrige regioner.

41 prosent mener det *i noen grad stemmer* at de **har lite tid og ressurser til å involvere fedre som ikke tar initiativ selv**. Syv prosent har svart at dette *stemmer godt*. På den andre siden av skalaen er det 27 prosent som mener dette *i liten grad stemmer*, og ytterligere 24 prosent som mener det *ikke stemmer*. Her er det altså en relativt stor spredning i svarene.

- En noe større andel mannlige enn kvinnelige ansatte mener det stemmer at man har lite tid og ressurser til å involvere fedre som ikke tar initiativ selv. 53 prosent av mennene mener dette *stemmer godt eller i noen grad*, mot 46 prosent av kvinnene.
- Det er en tendens til at jo eldre de ansatte er, desto lavere andel mener denne påstanden stemmer. 52 prosent av de under 30 år mener det *stemmer godt eller i noen grad*, mot 38 prosent av de som er 50 år eller eldre.
- En lavere andel av teamlederne/faglederne (34 prosent) og barnevernlederne (37 prosent) mener dette *stemmer godt eller i noen grad*, sammenlignet med de som jobber som saksbehandlere/ kontaktperson (53 prosent).
- Det er en tendens til at ansatte ved de større barneverntjenestene (over fem ansatte) i større grad mener å ha lite tid og ressurser til å involvere fedre.
- En noe høyere andel av de ansatte i Region Nord enn de ansatte i øvrige regioner, mener dette *stemmer godt* (10 mot 5-7 prosent).

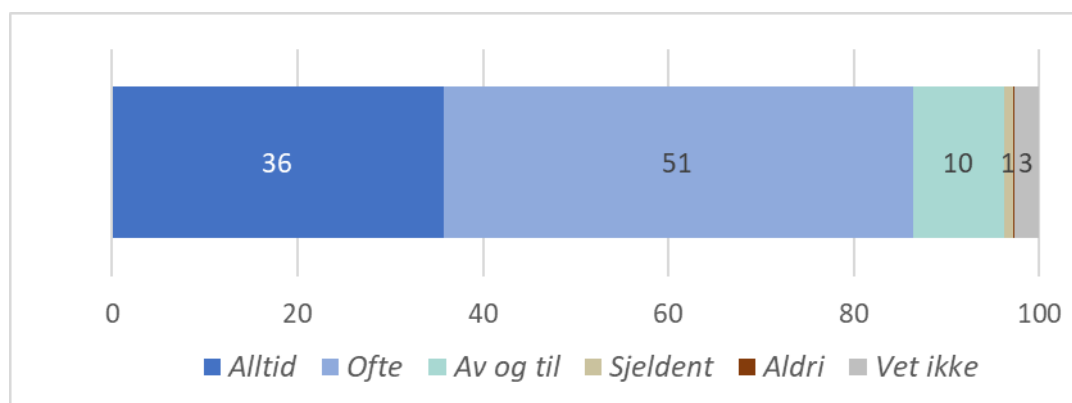
Ytre rammebetingelser – oppsummert

Ansatte i barneverntjenesten synes lovverket er tydelig når det gjelder involvering av fedre. De mener heller ikke de har spesielt lite tid og ressurser til å involvere fedre som ikke selv tar initiativ.

Et fellestrekk er at mannlige ansatte og ansatte i Region Nord synes lovverket er noe mindre tydelig, samt at de har litt for lite tid og ressurser til involvering av fedre. Videre er også saksbehandlere/kontaktpersoner, yngre ansatte og ansatte i større tjenester noe mer enig enn øvrige i at de har lite tid og ressurser til å involvere fedre som ikke selv tar initiativ.

Involvering dersom barnet har samvær med begge foreldrene

Figur 12: Påstand: *Dersom barnet har samvær med begge foreldrene, involverer jeg mor og far i like stor grad*. Prosent. N=924.

De fleste svarer at de *ofte eller alltid* involverer mor og far like mye dersom barnet har samvær med begge foreldre: 36 prosent har svart at de *alltid* gjør det, mens 51 prosent har svart at de *ofte* gjør det. Ti prosent av barnevernsansatte involverer *av og til* mor og far like mye dersom barnet har samvær med begge foreldre, mens det er svært få som *sjeldent eller aldri* gjør dette (til sammen kun ti ansatte).

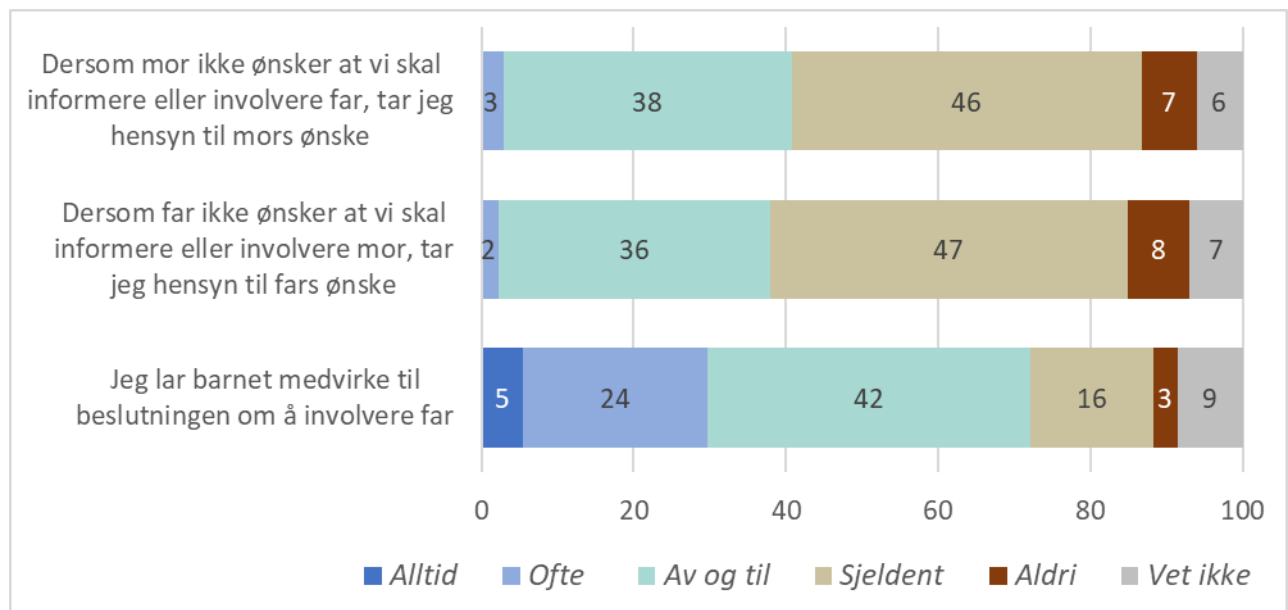
Det er svært vanlig å involvere begge foreldre i like stor grad – uavhengig av bakgrunnsvariabler. Vi kan imidlertid merke oss følgende geografiske forskjell: Blant ansatte i Region Øst oppgir 42 prosent *alltid*

å involvere mor og far i like stor grad dersom barnet har samvær med begge foreldrene. I de andre regionene er denne andelen lavere og varierer mellom 28 og 37 prosent.

Foreldrenes og barnets medvirkning til barnevernets beslutning om involvering

De ansatte i barnevernet ble videre bedt om å ta stilling til ulike påstander om medvirkning i beslutningen om involvering. Dette er påstander som tar for seg hvorvidt man tar hensyn til eventuelle ønsker fra mor eller far om ikke å involvere den andre forelderen, samt hensyn til barnets ønsker om involvering av far.

Figur 13: Medvirkning i barnevernets beslutning om involvering. Prosent. N=917-924.

Det er ikke spesielt vanlig å ta **hensyn til mors ønske dersom hun ikke ønsker at man skal informere eller involvere far**. 46 prosent sier de *sjelden* tar hensyn til et slikt ønske, og ytterligere syv prosent svarer at de *aldri* gjør det. 38 prosent svarer at de *av og til* tar hensyn til mor dersom hun ikke ønsker at far skal informeres eller involveres, og tre prosent sier de gjør dette *ofte*. Kun to respondenter (0 prosent) tar *alltid* dette hensynet, mens seks prosent er usikre på hva de gjør i slike tilfeller.

Vi finner omtrent samme fordeling på spørsmålet om man tar **hensyn til fars ønske dersom han ikke ønsker at mor skal informeres eller involveres**. 47 prosent oppgir at de *sjelden* tar hensyn til fars ønske dersom han ikke ønsker at mor skal informeres eller involveres, og åtte prosent gjør det *aldri*. 36 prosent svarer at de *av og til* tar hensyn til far dersom han har et slikt ønske, to prosent tar *ofte* hensyn til fars ønske i slike tilfeller, mens tre ansatte (0 prosent) *alltid* tar hensyn. Syv prosent svarer «vet ikke» på spørsmålet.

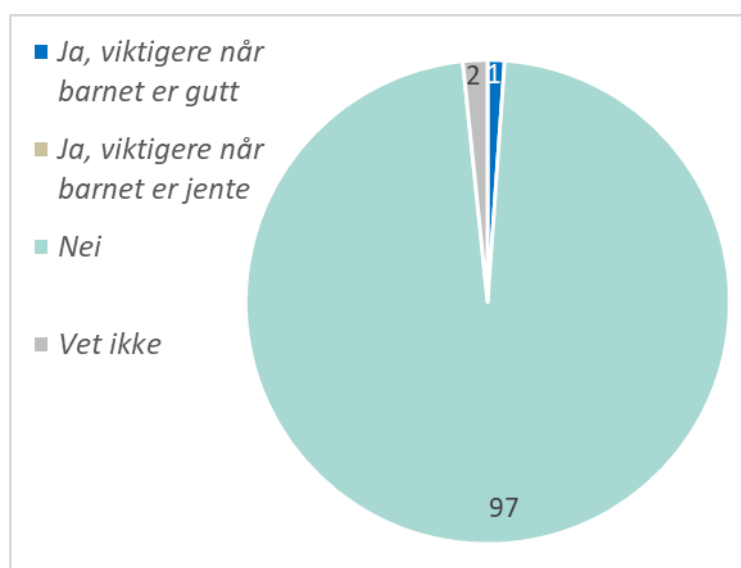
Det er generelt lite utbredt blant barnevernsansatte å ta hensyn til en forelders ønske om ikke å involvere den andre forelderen. Dette gjelder for alle undergrupper. Noen tendenser kan vi imidlertid merke oss:

- De ansatte under 30 år tar litt oftere slike hensyn enn det de eldre ansatte gjør.
- De som har vært ansatt i barneverntjenesten under ett år, tar litt oftere enn de som har vært ansatt lengere, hensyn til en forelders ønske om ikke å involvere den andre forelderen.

42 prosent av de ansatte i barneverntjenesten oppgir at de *av og til* lar **barnet medvirke til beslutningen om å involvere far**. 24 prosent svarer at de *ofte* lar barnet medvirke i denne beslutningen, mens fem prosent *alltid* gjør det. På den andre siden svarer 16 prosent at de *sjelden* lar barnet medvirke til beslutningen om å involvere far, mens tre prosent *aldri* gjør det. Ni prosent har svart «vet ikke» på dette spørsmålet.

- En større andel menn enn kvinner oppgir at de *alltid eller ofte* lar barnet medvirke i beslutningen om å involvere far (43 mot 27 prosent).
- Andelen som oppgir å la barnet medvirke i beslutningen om å involvere far, er høyere jo større barneverntjenesten er. Ved de største barneverntjenestene (over 25 ansatte) oppgir 33-34 prosent at de *alltid eller ofte* gjør dette, sammenlignet med 24 prosent ved de minste (5 eller færre ansatte).
- Mens 40 prosent av de som jobber i Region Midt-Norge, og 36 prosent av de som jobber i Region Nord, *alltid eller ofte* lar barnet medvirke i beslutningen om å involvere far, er det kun 23 prosent i Region Øst som gjør det. I Region Sør oppgir 27 prosent at de *alltid eller ofte* lar barnet medvirke i beslutningen om å involvere far, mens andelen er 32 prosent i Region Vest.

Figur 14: Har barnets kjønn betydning for hvor viktig du synes det er å involvere fedre i barnevernssaker? Prosent. N=976.

Nesten alle barnevernsansatte (97 prosent) mener barnets kjønn *ikke* har noen betydning for hvor viktig det er å involvere fedre i barnevernssaker. Kun én prosent synes det er viktigere å involvere fedre dersom barnet er en gutt, mens ingen mener det er viktigere når barnet er jente. To prosent er usikre på om barnets kjønn har betydning for viktigheten av å involvere fedre.

Det store flertallet mener barnets kjønn er likegyldig i spørsmålet om involvering av fedre. Dette gjelder uavhengig av bakgrunnsvariabler, men vi kan merke oss det følgende:

- *Samtlige* av de mannlige barnevernsansatte svarer at barnets kjønn ikke har noen betydning for viktigheten av å involvere fedre i barnevernssaker.
- Andelen som mener barnets kjønn er uviktig, er aller høyest blant de ansatte under 30 år (99 prosent) og litt lavere blant de over 50 år (95 prosent).

- Blant de som har vært ansatt i tjenesten i ti år eller kortere tid, mener 97-99 prosent at barnets kjønn er uten betydning. Dette gjelder til sammenligning 92 prosent av de som har vært ansatt i mer enn ti år, hvor det dessuten er fire prosent som mener det *er* viktigere å involvere fedre når barnet er gutt.

Medvirkning til involvering – oppsummert

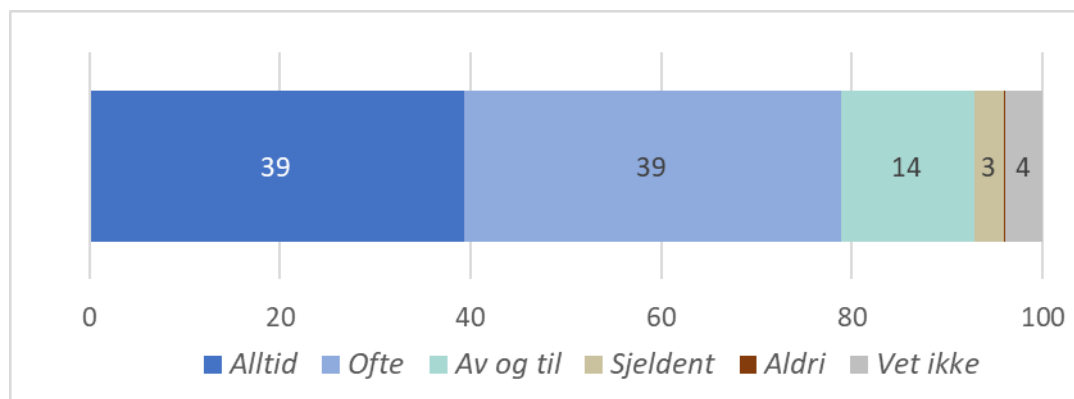
Det tas lite hensyn til eventuelle ønsker fra mor eller far om ikke å informere eller involvere den andre forelderen. Ansatte i barnevernet lar imidlertid noe oftere *barnet selv* medvirke til beslutningen om involvering av far. Barnets kjønn har svært liten betydning for viktigheten av å involvere far.

Ansatte i Region Øst tar jevnt over minst slike hensyn. Ansatte i Region Midt-Norge og de som har jobbet i barneverntjenesten kortest tid, lar oftest barnet medvirke i beslutningen om å involvere far.

Håndtering av «fraværende foreldre»

De ansatte i barnevernet ble bedt om å ta stilling til ulike påstander om hvordan de håndterer fraværende foreldre generelt og fedre spesielt.

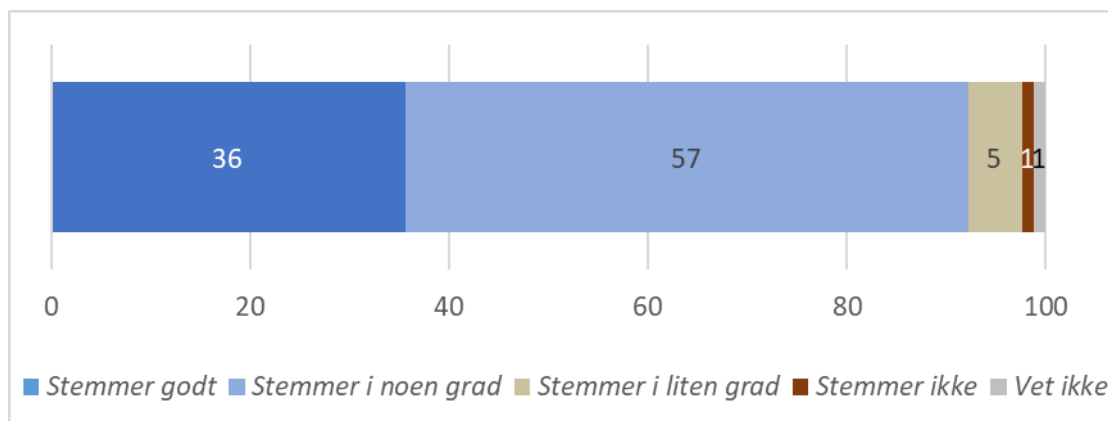
Figur 15: Påstand: *I tilfeller hvor den ene forelderen svarer at den andre ikke er interessert eller ønsker å være involvert, undersøker jeg om denne informasjonen stemmer.* Prosent. N=925.

78 prosent av de ansatte i barnevernet svarer at de *alltid* eller *ofte* undersøker om informasjonen stemmer i tilfeller hvor den ene forelderen oppgir at den andre ikke er interessert eller ønsker å være involvert. 14 prosent har svart «av og til», mens tre prosent *sjelden* undersøker om informasjonen stemmer i slike tilfeller. Kun to respondenter (0 prosent) undersøker *aldri* dette nærmere.

- En noe større andel av de ansatte over 40 år enn av de yngre ansatte, undersøker *alltid* hvorvidt det stemmer at den ene forelderen ikke ønsker å være involvert (42 mot 37 prosent).
- Teamledere/fagledere undersøker *alltid* slik informasjon i noe større grad enn øvrige ansatte (45 mot 36-39 prosent).
- 52 prosent av de som har vært ansatt i barneverntjenesten kortest tid (under ett år), undersøker *alltid* om informasjonen stemmer, dersom en forelder sier den andre forelderen ikke vil være involvert. Andelen er 34-41 prosent blant de som har vært ansatt lengere.

Figur 16: Påstand: *Det er barnevernets oppgave å involvere fedre dersom de synes å være «fraværende» i saken.* Prosent. N=971.

36 prosent mener det *stemmer godt* at det er barnevernets oppgave å involvere fedre dersom de synes å være «fraværende» i saken, og 57 prosent har svart at dette *stemmer i noen grad*. Fem prosent mener dette *i liten grad stemmer*, mens kun én prosent har svart at det *ikke stemmer* at dette er barnevernets oppgave. De aller fleste barnevernsansatte mener altså at involvering av fraværende fedre *er* barnevernets oppgave.

- Flere menn enn kvinner mener dette *stemmer godt* (45 mot 35 prosent), mens flere kvinner enn menn mener det *stemmer i noen grad* (58 mot 44 prosent).
- Andelen som mener involvering av fraværende fedre er barnevernets oppgave, øker med de ansattes alder. 44-45 prosent av de over 40 år mener det *stemmer godt*, mot 18 prosent blant de under 30 år og 29 prosent blant de i 30-årene.
- En større andel barnevernledere enn saksbehandlere/kontaktpersoner mener det *stemmer godt* at dette er barnevernets oppgave (45 mot 29 prosent).
- Flere av de som har jobbet i barneverntjenesten i mer enn ti år, enn de som har jobbet i tjenesten i kortere tid, mener det *stemmer godt* at det er barnevernets oppgave å involvere fedre dersom de synes fraværende i saken (42 mot 21-31 prosent).
- Ansatte i Region Øst er aller mest enig i at dette er barnevernets oppgave, og 39 prosent mener det *stemmer godt*.

Håndtering av fraværende foreldre – oppsummert

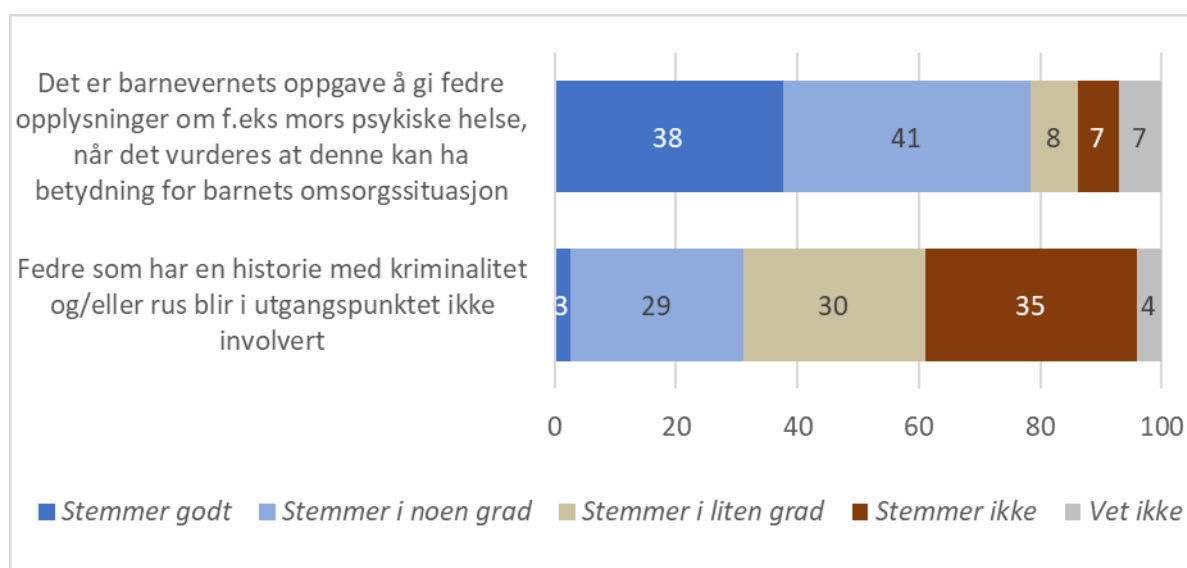
De ansatte undersøker som oftest om informasjonen stemmer, dersom de blir fortalt av en forelder at den andre ikke ønsker å involveres. Videre mener de det er barnevernets oppgave å involvere «fraværende» fedre.

Spesielt barnevernledere og teamledere, de eldre ansatte, samt ansatte som har jobbet lengst, mener dette er barnevernets oppgave.

Betydning av kriminalitet, rus og psykisk helse for involvering i barnevernssaker

Videre fikk de ansatte spørsmål om kriminalitet, rus og psykisk helse sin betydning for hvorvidt de involverer fedre i barnevernssaker.

Figur 17: Betydning av kriminalitet, rus og psykisk helse for involvering i barnevernssaker. Prosent. N=966-970.

De aller fleste mener det *stemmer godt eller i noen grad* at **det er barnevernets oppgave å gi fedre opplysninger om f.eks. mors psykiske helse, når det vurderes at denne kan ha betydning for barnets omsorgssituasjon** (79 prosent). Åtte prosent har svart at dette *stemmer i liten grad*, mens syv prosent mener det *ikke stemmer*. Syv prosent av respondentene har svart «vet ikke» på dette spørsmålet.

Det er jevnt over bred enighet om at dette er barnevernets oppgave, uavhengig av undergruppe, men vi finner noen forskjeller.

- Til sammen mener 80 prosent av kvinnene at dette *stemmer godt eller i noen grad*, mot 72 prosent av mennene.
- Det er en noe lavere andel blant de som jobber ved barneverntjenestene med færrest ansatte (under seks ansatte), som mener dette *stemmer godt eller i noen grad* (72 prosent), enn blant de som jobber i tjenester med flere ansatte (76-86 prosent).
- De som jobber i Region Midt-Norge og Region Nord, har i litt mindre grad enn andre svart at dette *stemmer godt eller i noen grad* (hhv. 75 og 77 prosent, mot 79-80 prosent).

Til sammen svarer 32 prosent at det *stemmer godt eller i noen grad* at **fedre som har en historie med kriminalitet og/eller rus, i utgangspunktet ikke blir involvert**. Omtrent like mange (30 prosent) sier dette er noe som *i liten grad stemmer*, mens litt flere (35 prosent) mener det *ikke stemmer* i det hele tatt. Fire prosent har svart «vet ikke». Det er altså stor spredning i hvordan de ansatte i barneverntjenesten vurderer involvering av fedre med en historie med kriminalitet og/eller rus.

- En større andel menn enn kvinner mener dette *stemmer i noen grad* (36 mot 28 prosent).
- Andelen som mener det stemmer at fedre med en historie med kriminalitet/rus, ikke involveres, øker med de ansattes alder. Det er en større andel av de eldre ansatte (50 år eller eldre) enn de yngste (under 30 år) som mener dette *stemmer godt eller i noen grad* (42 mot 15 prosent).

- 36 prosent av de som jobber som barnevernledere, mener det *stemmer godt eller i noen grad* at fedre med en historie med kriminalitet og/eller rus i utgangspunktet ikke blir involvert, mot 26 prosent av de som jobber som teamleder/fagleder, og 30 prosent av de som er saksbehandlere/kontaktperson.
- Andelen som mener dette stemmer, øker med antall år man har vært ansatt i barneverntjenesten. 24 prosent av de som har vært ansatt under ett år, mener det *stemmer godt eller i noen grad* at disse fedrene i utgangspunktet ikke involveres, mot 37 prosent av de som har vært ansatt i mer enn ti år.
- En større andel av de som er ansatt i de minste barneverntjenestene (under seks ansatte), enn av de i større tjenester, mener dette er en påstand som *stemmer godt eller i noen grad* (47 mot 24-37 prosent).
- Det er en større andel blant ansatte i Region Nord enn blant ansatte i andre deler av landet, som mener det *stemmer godt eller i noen grad* at fedre som har en historie med kriminalitet og/eller rus, i utgangspunktet ikke blir involvert (48 mot mellom 24-34 prosent).

Betydning av rus og psykisk helse – oppsummert

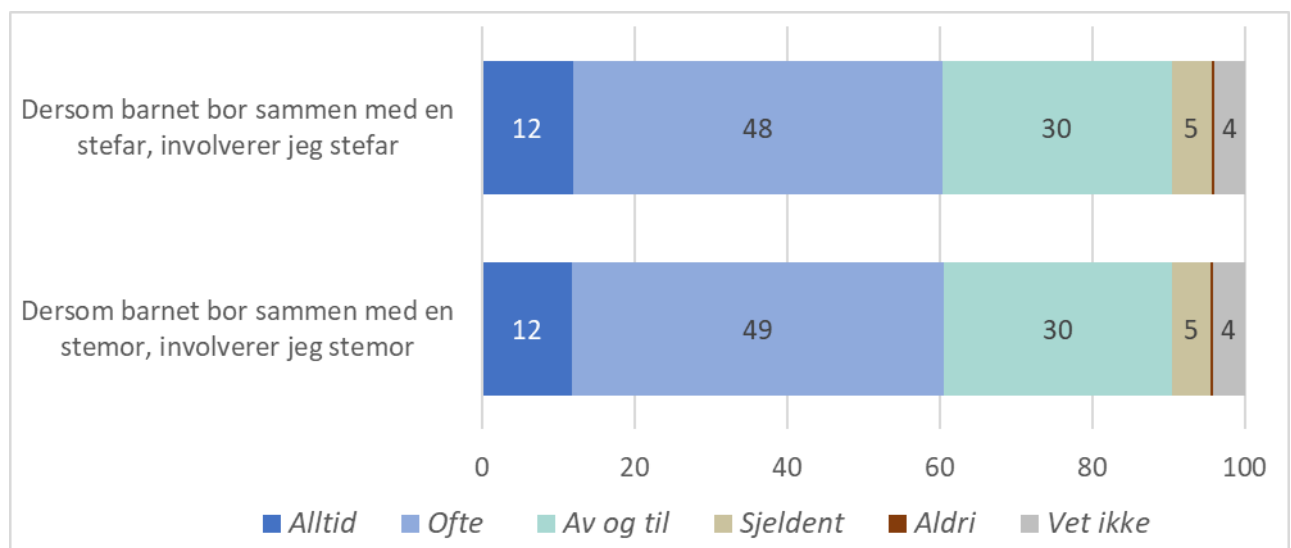
De ansatte i barnevernet mener stort sett det er deres oppgave å gi fedre opplysninger om mors psykisk helse dersom denne kan ha betydning for barnet omsorgssituasjon. Videre er det liten enighet om at fedre med kriminalitets- eller rushistorie i utgangspunktet ikke involveres.

Mannlige og eldre ansatte, barnevernledere, ansatte i de minste tjenestene, samt ansatte i Region Nord er både noe *mindre* enig i at barnevernet har ansvar for å informere far om mors psykiske helse, og samtidig noe *mer* enig i at fedre med historie med kriminalitet/rus i utgangspunktet ikke involveres.

Involvering av steforeldre

De ansatte ble videre bedt om å ta stilling til påstander om involvering av steforeldre.

Figur 18: Involvering av steforeldre. Prosent. N=907-920.

De fleste barnevernsansatte oppgir at de **involverer stefar dersom barnet bor sammen med stefar**. 48 prosent har svart at de *ofte* involverer stefar, og tolv prosent *alltid* gjør det. 30 prosent har svart at de *av og til* involverer stefar, mens fem prosent *sjelden* gjør det. Fire ansatte (0 prosent) oppgir at de *aldri* involverer stefar, selv om barnet bor med stefar, mens fire prosent er usikre.

- 71 prosent av barnevernlederne svarer at de *alltid eller ofte* involverer stefar. Til sammenligning svarer kun 56 prosent av saksbehandlerne/ kontaktpersonene det samme.
- 72 prosent av de som jobber ved Region Midt-Norge, oppgir at de *alltid eller ofte* involverer stefar dersom barnet bor med stefar. Ved andre regioner er denne andelen lavere og ligger mellom 57 og 60 prosent.

Samme andel som vil involvere stefar, vil også **involvere stemor dersom barnet bor sammen med en stemor**. 49 prosent har svart at de *ofte* involverer stemor, og tolv prosent at de *alltid* involverer stemor dersom barnet bor med vedkommende. 30 prosent svarer at de *av og til* involverer stemor, mens fem prosent gjør det *sjeldent*. Tre ansatte (0 prosent) svarer at de *aldri* gjør det, mens fire prosent har svart «vet ikke».

- En litt høyere andel mannlige enn kvinnelige ansatte oppgir *ofte* å involvere stemor dersom barnet bor med vedkommende (53 mot 48 prosent).
- 72 prosent barnevernlederne svarer at de *alltid eller ofte* involverer stemor, mens kun 56 prosent av saksbehandlerne/ kontaktpersonene svarer det samme.
- 69 prosent av de som jobber ved Region Midt-Norge, oppgir at de *alltid eller ofte* involverer stemor dersom barnet bor med stemor. Ved andre regioner er denne andelen noe lavere og ligger mellom 59 og 61 prosent.

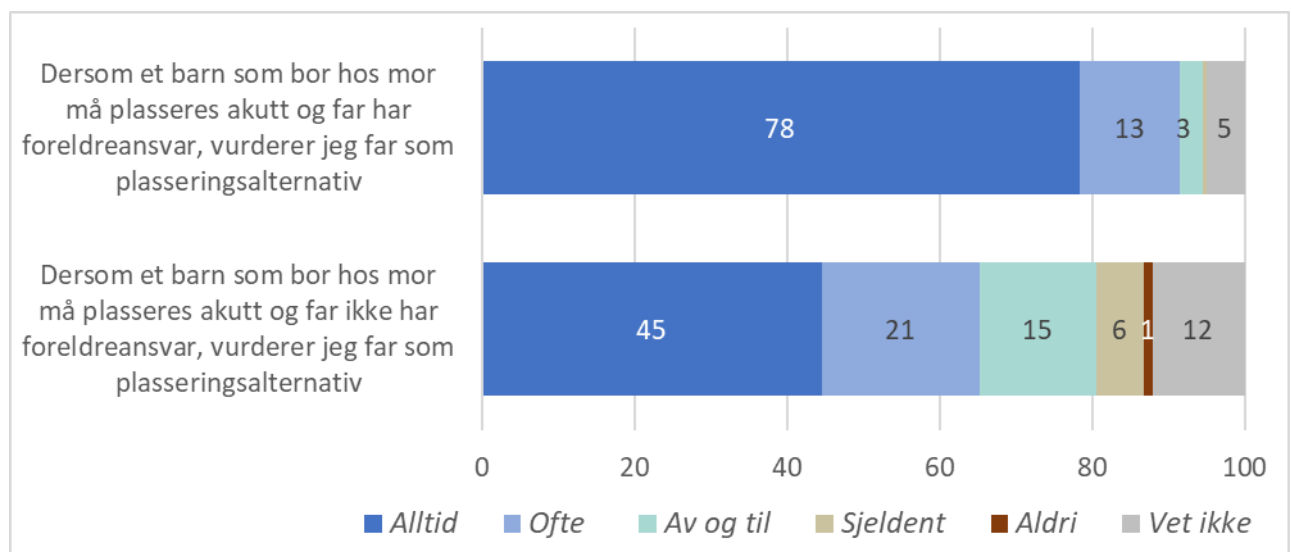
Involvering av steforeldre – oppsummert

Det er nokså vanlig å involvere både stefar og stemor dersom barnet bor med en steforelder. Barnevernledere og ansatte i Midt-Norge gjør dette noe oftere enn øvrige ansatte.

Vurdering av far som plasseringsalternativ ved akutt plassering

De barnevernsansatte ble bedt om å ta stilling til ulike påstander om plasseringsalternativ. Først i tilfelle akuttplassering av et barn som bor hos mor, deretter i tilfelle fosterhjemsplassering av barn som bor hos mor. Både far med og uten foreldreansvar og fars familie skulle vurderes som plasseringsalternativer.

Figur 19: Vurdering av far som plasseringsalternativ ved akuttplassering. Prosent. N=918-920.

De fleste (78 prosent) svarer at de *alltid* vurderer **far som et plasseringsalternativ dersom et barn som bor hos mor, må plasseres akutt, og far har foreldreansvar**. 13 prosent svarer at de *ofte* vurderer far som plasseringsalternativ i slike tilfeller, mens det er få som kun *av og til eller sjeldent* ville gjort det (til sammen 32 ansatte).

Det er jevnt over bred enighet blant barnevernsansatte om at far skal vurderes som plasseringsalternativ i de tilfellene hvor et barn som bor hos mor, må plasseres akutt, og hvor far har foreldreansvar. Dette gjelder uavhengig av undergruppe, men vi kan merke oss at andelen som svarer at far *alltid* vurderes i slike tilfeller, er aller høyest blant:

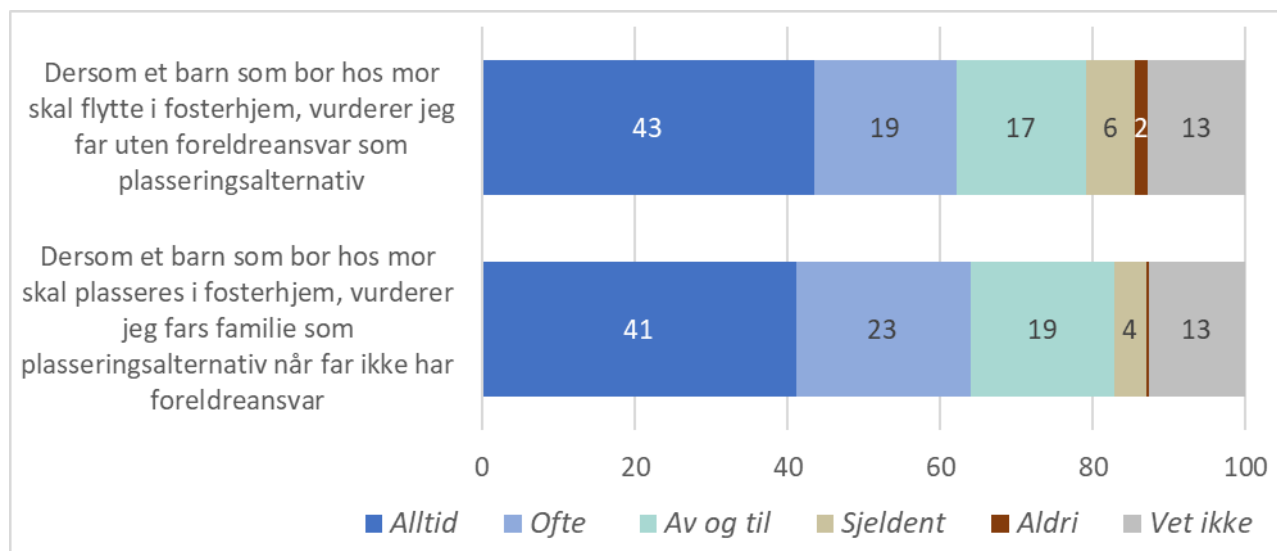
- Barnevernledere (85 prosent)
- Ansatte som har jobbet mer enn fem år i barneverntjenesten (83 prosent)
- Ansatte ved tjenester med 25 eller færre ansatte (80-86 prosent)
- Ansatte i Region Midt-Norge (85 prosent)

Færre vil **vurdere far som plasseringsalternativ dersom et barn som bor hos mor, må plasseres akutt, og far ikke har foreldreansvar**, selv om flertallet som regel vil vurdere far også her. 45 prosent mener de *alltid* vurderer far som plasseringsalternativ i slike tilfeller, og 21 prosent svarer at de *ofte* gjør det. 15 prosent har svart at de *av og til* vurderer far som plasseringsalternativ selv om han ikke har foreldreansvar, mens seks prosent har svart at de *sjeldent* gjør det i slike tilfeller. Én prosent sier de *aldri* ville vurdert far som plasseringsalternativ i et slikt tilfelle, mens tolv prosent har svart «vet ikke».

- En litt større andel menn enn kvinner svarer at de *alltid* vurderer far som plasseringsalternativ i slike tilfeller (49 mot 45 prosent), mens flere kvinner enn menn svarer at de *ofte* gjør det (22 mot 15 prosent).
- 81 prosent av teamlederne/faglederne svarer at de *alltid eller ofte* vurderer far som plasseringsalternativ selv om han ikke har foreldreansvar, mens 63 prosent av saksbehandlerne/ kontaktpersonene og 70 prosent av barnevernlederne gjør det.
- Det er blant de som har jobbet lengst i barnevernet, vi finner høyest andel som vil vurdere far som plasseringsalternativ i slike tilfeller. 73 prosent av de som har jobbet i barneverntjenesten i mer enn ti år, svarer at de *alltid eller ofte* vurderer far som plasseringsalternativ dersom et barn som bor hos mor, må plasseres akutt, og far *ikke* har foreldreansvar. Andelen er betydelig lavere blant de som har jobbet i barneverntjenesten i 1-2 år (49 prosent) eller under ett år (59 prosent).
- 75 prosent av de som jobber i Region Midt-Norge, svarer at de *alltid eller ofte* vurderer far som plasseringsalternativ dersom et barn som bor hos mor, må plasseres akutt, og far *ikke* har foreldreansvar. I Region Nord er andelen 71 prosent, mens den er 63 prosent i Region Øst og Sør, og 61 prosent i Region Vest.

Vurdering av far og fars familie som plasseringsalternativ ved plassering i fosterhjem

Figur 20: Vurdering av far som plasseringsalternativ ved plassering i fosterhjem. Prosent. N=913-920.

43 prosent svarer at de *alltid* vurderer **far uten foreldreansvar som plasseringsalternativ dersom et barn som bor hos mor, skal flytte i fosterhjem**. 19 prosent vurderer *ofte* far i slike tilfeller, mens 17 prosent har svart at de *av og til* gjør det. Seks prosent har svart *sjeldent* på dette spørsmålet, mens to prosent *aldri* vil vurdere far som et plasseringsalternativ i et slikt tilfelle. 13 prosent er usikre på om de vurderer en far uten foreldreansvar som plasseringsalternativ.

- En noe større andel kvinner enn menn har svart at de *alltid eller ofte* vurderer far som plasseringsalternativ dersom et barn som bor hos mor, skal flytte i fosterhjem – selv om far ikke har foreldreansvar (64 mot 57 prosent).
- 59 prosent av de under 30 år har svart *alltid eller ofte* på dette spørsmålet, mens andelen varierer mellom 63 og 65 prosent blant de som er eldre.
- 74 prosent av barnevernlederne svarer at de *alltid eller ofte* vurderer far som plasseringsalternativ, selv om far ikke har foreldreansvar. 71 prosent av teamlederne/faglederne har svart det samme, mens det gjelder 59 prosent av de som jobber som saksbehandler/kontaktperson.
- Omtrent halvparten av de som har jobbet i barneverntjenesten i mindre enn tre år, har svart at de *alltid eller ofte* vurderer far uten foreldreansvar som et plasseringsalternativ dersom et barn som bor hos mor, skal i fosterhjem. Andelen er høyere blant de som har jobbet i tjenesten lenger, hvor den varierer mellom 63 og 71 prosent.
- Andelen som vurderer far som et plasseringsalternativ, selv om far ikke har foreldreansvar, varierer en del mellom de ulike regionene. Blant de som jobber i Region Midt-Norge, er det 72 prosent som har svart at de *alltid eller ofte* vurderer far i slike tilfeller, mot kun 57 prosent av de som jobber i Region Vest. Andelen er 60 prosent i Region Sør, 62 prosent i Region Øst og 64 prosent i Region Nord.

41 prosent sier de *alltid* vurderer **fars familie som plasseringsalternativ, dersom et barn som bor hos mor, skal flytte i fosterhjem, og far selv ikke har foreldreansvar**. 23 prosent vurderer *ofte* fars familie i slike tilfeller, mens 19 prosent har svart at de *av og til* gjør det. Fire prosent svarer at de *sjeldent* vurderer fars familie som et plasseringsalternativ dersom et barn som bor hos mor, skal flytte i

fosterhjem, mens to ansatte (0 prosent) sier de *aldri* gjør det. 13 prosent har svart «vet ikke» på dette spørsmålet.

- 73 prosent av barnevernlederne og 72 prosent av teamlederne/faglederne vurderer *alltid eller ofte* fars familie som et plasseringsalternativ når far ikke har foreldreansvar, mot 61 prosent av de som jobber som saksbehandler/ kontaktperson.
- 70 prosent av de som har jobbet i barneverntjenesten i mer enn ti år, svarer at de *alltid eller ofte* vurderer fars familie som et plasseringsalternativ i slike tilfeller, mot 58 prosent av de som har jobbet i tjenesten i under ett år, og 55 prosent av de som har jobbet 1-2 år.
- Andelen som vurderer fars familie som et plasseringsalternativ, dersom et barn som bor hos mor, skal flytte i fosterhjem, varierer mellom de ulike regionene. 76 prosent av de som jobber i Region Midt-Norge, svarer at de *alltid eller ofte* vurderer fars familie i slike tilfeller, mot kun 59 prosent av de som jobber i Region Øst. I Region Sør er andelen 61 prosent, mens den er 64 prosent i Region Vest og 68 prosent i Region Nord.

Vurdering av far og fars familie som plasseringsalternativ – oppsummert

Barnevernsansatte vurderer nesten alltid far *med* foreldreansvar som plasseringsalternativ dersom et barn som bor hos mor, må plasseres akutt. Også far *uten* foreldreansvar vurderes som oftest som plasseringsalternativ i slike tilfeller, dog noe sjeldnere.

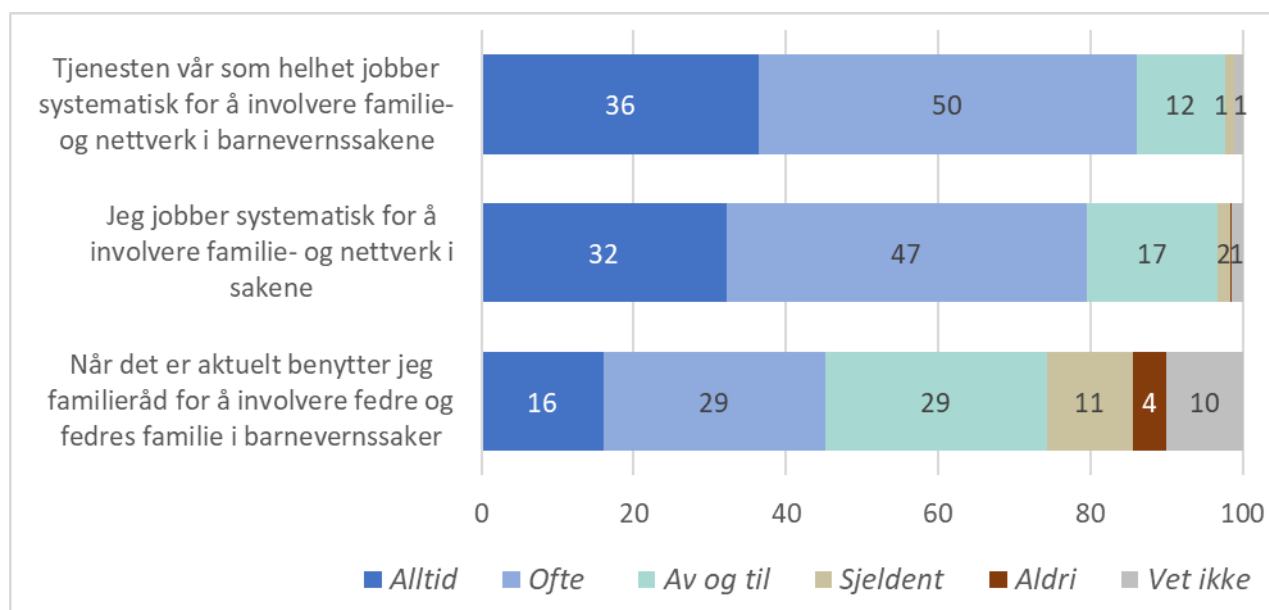
Far uten foreldreansvar vurderes også som oftest som plasseringsalternativ dersom barnet skal flytte i *fosterhjem*. I et slikt tilfelle vurderes også ofte fars familie.

Barnevernledere, ansatte som har jobbet lengst i barnevernet og ansatte i Region Midt-Norge skiller seg gjennomgående ut ved at de oftest vurderer far og fars familie som plasseringsalternativ.

Involvering av familie og nettverk i barnevernssakene

Videre ble de ansatte bedt om å ta stilling til ulike påstander om systematisk arbeid med involvering av familie og nettverk.

Figur 21: Systematisk arbeid med involvering av familie og nettverk. Prosent. N=879-895.

36 prosent av de barnevernsansatte svarer at **tjenesten deres som helhet *alltid* jobber systematisk for å involvere familie og nettverk i barnevernssakene**. 50 prosent har svart at de *ofte* gjør det, mens tolv prosent har svart at de *av og til* gjør det. Kun én prosent har svart at de *sjeldent* jobber systematisk for å involvere familie og nettverk i barnevernssakene, og ingen har svart at de *aldri* gjør det.

- En noe større andel kvinner enn menn svarer at tjenesten de jobber i, *alltid eller ofte* jobber systematisk for å involvere familie og nettverk i barnevernssakene (86 mot 81 prosent).
- 92 prosent av barnevern lederne mener tjenesten de jobber i, *alltid eller ofte* jobber systematisk med dette. 88 prosent av team lederne/fag lederne har svart det samme, mens andelen er 84 prosent blant saksbehandlere/kontaktpersoner.
- 91 prosent av de ansatte i Region Midt-Norge svarer at tjenesten de jobber i, *alltid eller ofte* jobber systematisk for å involvere familie- og nettverk i barnevernssakene. Andelen er 87 prosent i Region Øst og Region Sør, mens den er 84 prosent i Region Vest og 83 prosent i Region Nord.

32 prosent svarer at **de selv *alltid* jobber systematisk for å involvere familie og nettverk i sakene**. 47 prosent har svart at de *ofte* gjør det, mens 17 prosent har svart at de *av og til* gjør det. Kun to prosent har svart at de *sjeldent* jobber systematisk for å involvere familie og nettverk i barnevernssakene, og to ansatte (0 prosent) har svart at de *aldri* gjør det.

- Noe større andel menn enn kvinner svarer at de *alltid* jobber systematisk for å involvere familie og nettverk i sakene (41 mot 31 prosent), mens en større andel kvinner enn menn svarer at de *ofte* gjør det (49 mot 35 prosent).
- Det er en tendens til at jo eldre de ansatte er, desto større andel svarer at de *alltid* jobber systematisk med dette: 22 prosent av de under 30 år svarer at de gjør det, mot 42 prosent av de som er 50 år eller eldre.
- 40 prosent av barnevern lederne og team lederne/fag lederne svarer at de *alltid* jobber systematisk for å involvere familie- og nettverk i barnevernssakene, mot 28 prosent av saksbehandlere/kontaktpersonene.
- Det er blant de som har jobbet lengst i barneverntjenesten (mer enn ti år), flest svarer at de *alltid* jobber systematisk for å involvere familie og nettverk i sakene (38 prosent). Andelen er lavere blant de som har jobbet kortere tid (23-30 prosent).
- Blant de ansatte med masterutdanning, er andelen som *alltid* jobber systematisk med dette, høyere enn blant de ansatte uten masterutdanning (47 mot 30 prosent). Andelen er også betydelig høyere blant de ansatte med enn uten klinisk utdanning (51 mot 31 prosent), samt noe høyere blant de med enn uten videreutdanning (36 mot 29 prosent).
- 41 prosent av de ansatte i Region Midt-Norge jobber *alltid* systematisk for å involvere familie og nettverk i sakene. Andelen i de andre regionene varierer mellom 30 og 32 prosent.

16 prosent svarer at de ***alltid* bruker familieråd for å involvere fedre og fedres familie i barnevernssaker når dette er aktuelt**. 29 prosent gjør det *ofte*, og 29 prosent gjør det *av og til*. Elleve prosent benytter *sjeldent* familieråd for å involvere fedre og fedres familie, mens fire prosent *aldri* gjør det. Ti prosent er usikre på om de benytter familieråd for å involvere fedre og deres familie når dette er aktuelt. Det er altså en relativt stor variasjon i bruken av familieråd for å involvere fedre.

- En litt større andel menn enn kvinner svarer at de *alltid eller ofte* bruker familieråd for å involvere fedre og fedres familie i barnevernssaker når dette er aktuelt (48 mot 44 prosent).
- Omtrent halvparten av barnevernlederne svarer at de *alltid eller ofte* bruker familieråd for å involvere fedre og fedres familie i barnevernssaker. 45 prosent av saksbehandlerne/kontaktpersoner svarer det samme, mens 36 prosent av teamlederne/faglederne gjør det.
- Blant de ansatte med masterutdanning svarer 55 prosent at de *alltid eller ofte* benytter familieråd, mot 44 prosent av de ansatte uten masterutdanning.
- 60 prosent av de ansatte i Region Midt-Norge svarer at de *alltid eller ofte* bruker familieråd for å involvere fedre og fedres familie i barnevernssaker når det er aktuelt. Andelen er 46 i Region Øst, 44 i Region Vest og 41 i Region Sør. Lavest andel som oppgir at de *alltid eller ofte* bruker familieråd for å involvere fedre og fedres familie, finner vi i Region Nord, med 39 prosent.

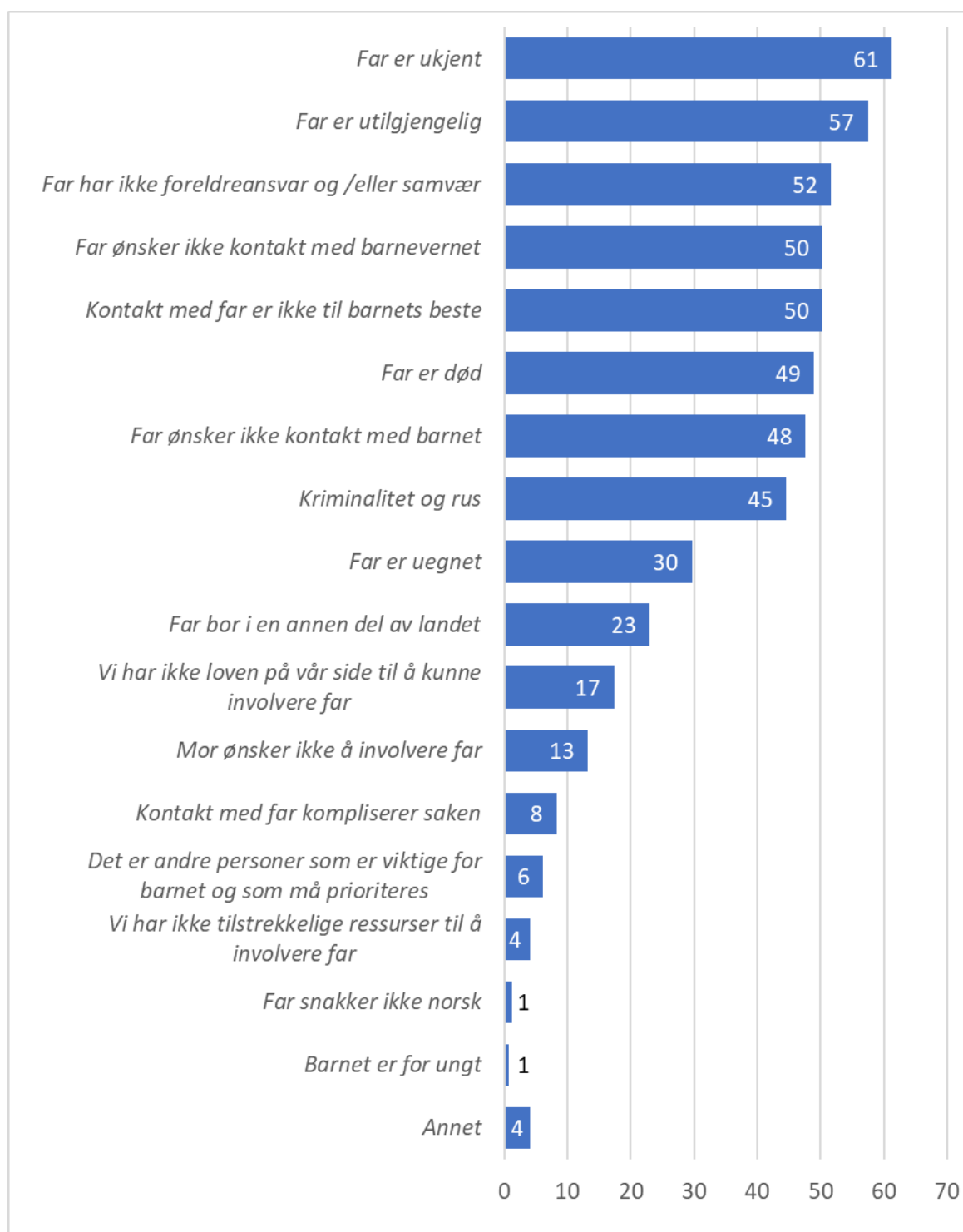
Involvering av familie og nettverk - oppsummert

Både barneverntjenesten som helhet og de ansatte selv jobber systematisk for å involvere familie og nettverk i barnevernssakene. Det benyttes også forholdsvis ofte familieråd for å involvere fedre og deres familie i barnevernssaker.

Barnevernledere og teamledere, eldre ansatte, samt ansatte som har jobbet lengst i tjenesten, jobber enda mer systematisk (både selv og tjenesten som helhet) enn andre for å involvere familie og nettverk i barnevernssakene. Ansatte med masterutdanning jobber også mer systematisk, samt benytter oftere familieråd, enn øvrige ansatte. Ansatte i Midt-Norge jobber mer systematisk og bruker oftere familieråd, enn ansatte i andre regioner.

Grunner til at far ikke involveres i barnevernssaker

Figur 22: Hva er de viktigste grunnene til at far ikke involveres i barnevernssaker? Flere svar mulig. Prosent. N=894.

På spørsmål om hva de ansatte i barnevernet mener er de viktigste grunnene til at far ikke involveres i barnevernssaker, svarer 61 prosent at det skyldes at *far er ukjent*, og 57 prosent svarer at det skyldes at *far er utilgjengelig*. Omtrent halvparten mener grunnene til at far ikke involveres, er at *far ikke har foreldreansvar og/eller samvær*; at *far ikke ønsker kontakt med barnevernet*; at *kontakt med far ikke er til barnets beste*; at *far er død*; samt at *far ikke ønsker kontakt med barnet*.

Videre svarer 45 prosent at *kriminalitet og rus* er en viktig årsak i denne sammenhengen, og 30 prosent svarer at *far er uegnet*. Det er også mange som oppgir at *far bor i en annen del av landet* som årsak (23 prosent); at man *ikke har loven på sin side for å kunne involvere far* (17 prosent); samt at *mor ikke ønsker å involvere far* (13 prosent).

Det er mindre utbredt ikke å involvere far av grunner som at *kontakt med far kompliserer saken* (6 prosent); at man *ikke har tilstrekkelige ressurser til å involvere far* (4 prosent); at *far ikke snakker norsk* (1 prosent), eller at *barnet er for ungt* (1 prosent).

Fire prosent oppgir andre grunner enn de nevnte. Flere utdyper her de nevnte årsakene til at far ikke involveres i barnevernssaker. Det er blant annet vanlig at far ikke involveres på grunn av at han ikke har vært en del av barnets liv og ikke har kontakt eller ønsker kontakt. Det blir nevnt ulike årsaker til dette, blant annet at far bor i en annen del av verden, er ukjent, syk, eller lignende.

At far er farlig og truende, og at barnet derfor trenger beskyttelse, blir også nevnt av flere som en årsak til at far ikke involveres. Det er videre flere som oppgir at en vanlig årsak til at far ikke involveres i barnevernssaker, er at barnet selv ikke ønsker kontakt med far.

Videre er det enkelte som sier at kulturen på arbeidsplassen kan sies å være en årsak til at fedre ikke involveres i barnevernssaker. En dårlig praksis som er vanskelig å snu, negative holdninger, lite kunnskap og usikkerhet hos ansatte knyttet til rettigheter og lovverk, blir også nevnt i denne sammenhengen.

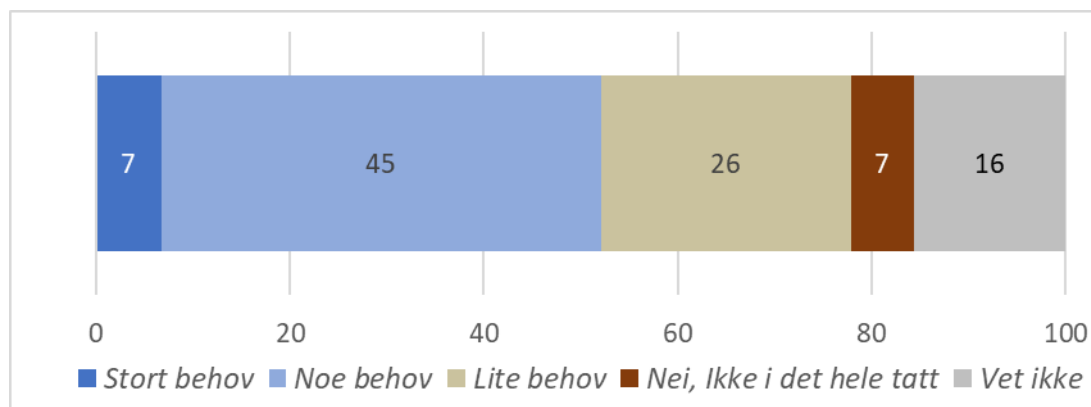
De åpne svarene kan studeres i sin helhet i vedlegget til rapporten.

At far er ukjent, utilgjengelig, uten foreldreansvar, død eller uegnet; at far ikke ønsker kontakt med barnevernet eller barnet selv; at kontakt med far ikke er til barnets beste; samt kriminalitet og rus er de viktigste grunnene til at far ikke involveres i barnevernssaker – uavhengig av bakgrunnsvariabler. Vi kan imidlertid merke oss følgende kjønnsforskjell:

- Litt flere kvinnelige enn mannlige ansatte oppgir grunner som at far enten er ukjent, utilgjengelig, uten foreldreansvar eller død, samt at kontakt ikke er til barnets beste, eller at far ikke ønsker kontakt med barnevernet. En noe større andel menn enn kvinner oppgir derimot kriminalitet og rus og at far er uegnet, som grunner til at far ikke involveres i barnevernssaker.

Behovet for å øke fedres deltakelse i barnevernet

Figur 23: Oppfatter du at det er behov for konkrete tiltak for å øke fedres deltakelse i barnevernssaker? Prosent. N=889.

Flertallet av de ansatte i barnevernet (52 prosent) mener det er et behov for konkrete tiltak for å øke fedres deltakelse i barnevernssaker. Syv prosent mener det er et *stort behov* for slike tiltak, og 45 prosent mener det er *noe behov* for dette. 26 prosent mener dette behovet er *lite*, og syv prosent har svart at det ikke er behov for denne typen tiltak i det hele tatt. 16 prosent av respondentene er usikre på om det er behov for konkrete tiltak for å øke fedres deltakelse i barnevernssaker.

- Mannlige barnevernsansatte oppfatter behovet for slike tiltak som større enn det kvinnelige ansatte gjør. Til sammen mener 65 prosent av mennene at det er *stort eller noe behov* for konkrete tiltak for å øke fedres deltakelse i barnevernssaker, mens dette gjelder 50 prosent av kvinnene.
- Det er en tendens til at eldre ansatte mener dette behovet er litt større enn det yngre ansatte gjør. 57 prosent av de over 50 år og 43 prosent av de under 30 år, mener det er *stort eller noe behov* for konkrete tiltak rettet mot økt fedredeltakelse.
- Behovet for konkrete tiltak rettet mot fedre anses som litt større blant de som har vært ansatt lengst i barneverntjenesten. 55-56 prosent av de som har jobbet i tjenesten mer enn fem år, mener det er *stort eller noe behov* for slike tiltak, mot 43 prosent av de som har vært ansatt under ett år.
- Det er nokså små forskjeller etter region når det gjelder behovet for tiltak for å øke fedres deltakelse i barnevernssaker. I Region Sør og Region Nord oppfatter 55 prosent av de ansatte dette behovet som *stort eller noe stort*, mens dette gjelder 53 prosent i Region Øst, 51 prosent i Region Midt-Norge og 47 i Region Vest.

Respondentene ble videre spurt både om de har konkrete forslag til hva Bufdir kan bidra med i forbindelse med slike tiltak for å øke fedrenes deltakelse i barnevernet, og om de har andre synspunkter om temaet fedre i barnevernet. Hovedresultatene fra de åpne kommentarene gjengis i det følgende. Svarene kan leses i sin helhet i vedlegget til rapporten.

Lovverk og retningslinjer for involvering

Noe av det som går igjen i de åpne kommentarene, er et ønske om tydeligere og bedre lovverk og klarere retningslinjer: Hva sier loven med tanke på når man skal involvere far, og når man ikke skal gjøre det? Hva hvis far ikke har foreldreansvar eller kontakt med barnet? Noen av de åpne kommentarene synliggjør at dette kan være vanskelig å forstå i dag. Under er to eksempler på sitater som illustrerer disse synspunktene:

- «*Formidle kunnskap om lovverk, og om det man i dag vet om fedres rolle i familien. Gi konkrete eksempler på hvordan lovverk kan brukes, og hvordan saker kan løses/arbeides med i samarbeid med far, sett i forhold til hva som er bakgrunnen for undersøkelse/oppfølging av barn og mor. Tror det er mye usikkerhet i forhold til involvering av far, og at det letteste blir å holde ham utenfor.*»
- «*Klarere retningslinjer for inkludering av fedre uten foreldreansvar, særlig i saker hvor akutt plassering eller omsorgsovertakelse er nærliggende vurdert. Fedre inkluderes ofte for sent i en undersøkelsesfase- og bør få mulighet til å raskt fremme sivil sak for tingretten for å evt. få foreldreansvar. Barneverntjenesten møter ofte mødre med stor psykisk ustabilitet og som har ekskludert/ dyttet far bort fra deres liv. Slikt sett får ikke far mulighet til å vite hvordan barnet sitt har det. Det observeres videre en manglende likestilling i barnefordelingsaker. Det bør derfor generelt foreligge mer informasjon til fedre om deres rettigheter og hvilke muligheter de har etter lov om barn og familier, og barnevernloven.*»

Lovverk og retningslinjer for når informasjonsplikt og taushetsplikt gjelder

Enkelte av de barnevernsansatte rapporterer om uklarheter knyttet til når de har informasjonsplikt, og når de har taushetsplikt overfor den forelderen som står «utenfor». Hva har f.eks. en far uten foreldreansvar krav på av informasjon? Sitatene under eksemplifiserer dette:

- *«Det kan være vanskelig å vite hvor grensene for taushetsplikt går i forhold til hva slags informasjon som kan gis den enkelte forelder, spesielt der samarbeidet eller relasjonen mellom foreldrene er utfordrende/ampert/ikke tilstede. Dette kunne med hensikt vært tydeligere.»*
- *«Retningslinjene burde være enda tydeligere enn i dag- slik at ingen er usikre på lovverket og vi kan ovenfor f.eks. mor som nekter far informasjon, vise til nasjonale retningslinjer.»*
- *«Klargjøre lovverket på hva slags informasjon som kan gis om mor/stefar/andre voksne i undersøkelsesfasen og i hjelpetiltakssaker.»*
- *«Trygge de ansatte på hva loven sier, og hva som kan formidles (taushetsplikt). Det gjelder både om en far har foreldreansvar eller ikke.»*

Det foreslås å tilby **kurs, veiledning og kompetanseheving** til ansatte i barnevernet for å hjelpe barnevernet med å systematisere arbeidet med fedres deltakelse. Foreslåtte tema for kurs er *lovverket og forskrifter*, men også *betydningen av involvering av fedre og foreldrenes rettigheter vedrørende barna sine* blir nevnt.

«Skjevheten» mellom mor/far oppstår før barnevernssaken

Noen kommenterer at deres barnevernpraksis er helt likestilt og ikke handler om kjønn. Det handler om innholdet i saken, hvem som har foreldreansvar, og hvem barnet bor hos. Samtidig reflekterer enkelte rundt at mange fedre utelates fra informasjonsstrømmen allerede i svangerskapet dersom de ikke aktivt oppsøker den selv, mens mor får mye gratis informasjon gjennom f.eks. helsevesen og barselgrupper. Føringer og strukturer i samfunnet skaper en skjevhet fra starten av der mor anses som hovedomsorgsperson, noe som videreføres ved en skilsmisse og kommer til uttrykk gjennom samværsplaner og bidragsordninger. Dette gjør at fedre kan føle seg tilsidesatt, også før det er snakk om en barnevernssak. Det blir påpekt at det er viktig at foreldrene opplever å ha like rettigheter etter et brudd slik at dette ikke tar fokus fra barnevernssaken.

- *«Opplever at de ofte kommer med opplevelser av å være annenrangs og nedprioritert allerede før kontakt med oss. Så blir det vanskelig for oss å ikke inngå i det mønsteret av at "far er fraværende fordi han opplever at hans mening ikke spiller noen rolle / vi unnlater å presse kontakt på far fordi han fremstår fraværende".»*

Fedregrupper og bevisstgjøring av fedre

Flere barnevernsansatte nevner at fedregrupper i forbindelse med foreldreveiledning kan være positivt. Dette kan f.eks. gjennomføres blant ulike målgrupper (fedre som lever med psykisk syk partner, alenefedre, samværsfedre, o.l.). Det er også et forslag om "snart pappa"-gruppe som gir kommende fedre informasjon, tips og råd med tanke på den nye rollen.

Det blir også rapportert om et behov for å bevisstgjøre fedre angående sine rettigheter og plikter, og det faktum at de har et selvstendig ansvar overfor barna sine. Enkelte fedre tror ikke at de er like viktige som mor. Det er behov for mer informasjon om hva det innebærer å være registrert som barnefar, ta

del i omsorgsansvar og ta del i foreldreansvar. Mange vet ikke nødvendigvis forskjellen på hva omsorgsansvar og foreldreansvar innebærer.

Familieråd og nettverksmøter

I kommentarene trekkes det frem at mer bruk av familieråd og nettverksmøter kan være viktig for å øke fedrenes deltakelse i barnevernssaker, samt for å øke bevisstheten om barnets rett til kontakt med hele sin familie. Det nevnes at det fra ledelsen bør være mer fokus på å involvere fedre og familieråd før fosterhjem.

Et konkret forslag til hva Bufdir kan bidra med i denne forbindelsen, er å utvikle verktøy som benyttes i både undersøkelses-, tiltaks- og omsorgsfasen, hvor det kommer klart frem at familie og nettverk skal være en integrert del av arbeidet som utføres.

Kommunikasjon med fedre

Enkelte ansatte trekker frem at kvinnedominansen i hjelpeapparatet kan være en utfordring i forbindelse med involvering av fedre. Det blir påpekt at det kan være behov for mer kunnskap om hvordan man møter menn på en måte som gjør at de føler seg sett og forstått, og at altfor mye av deres teoretiske kunnskapsgrunnlag omhandler mødre og deres barn. Sitatet nedenfor eksemplifiserer dette:

- *«Problemstillingen vi ofte møter er at fedres emosjonelle språk er mangelfullt etter barneverntjenestens standard. Det betyr ikke at fedre er emosjonelt utilgjengelige, men at vi har ulikt språk. Mange av fedrene som er i kontakt med barneverntjenesten utviser god emosjonell omsorg, men har gjerne ikke ord for å beskrive den. Jeg opplever at mor i større grad enn far har det "samme språket" som oss, og at det derfor blir lettere å samtale med mor om barnet.»*

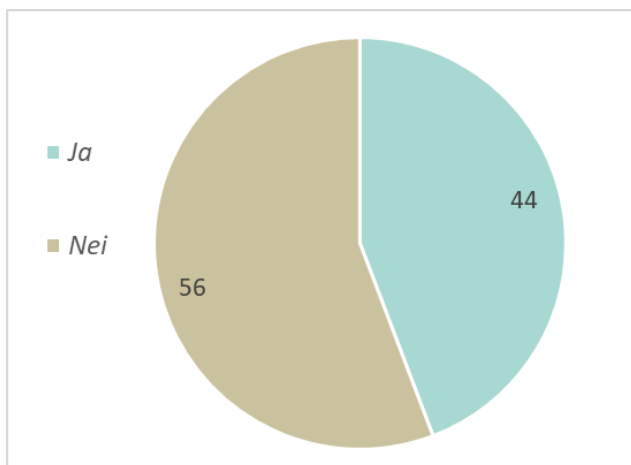
På riktig vei

Noen av kommentarene viser at det har vært en endring i barneverntjenesten de siste årene i positiv retning, med mer fokus på å involvere far og nettverk. Her er noen illustrerende sitater fra de ansatte:

- *«Jeg har jobbet som kontaktperson i barnevernet i flere år, men i over 10 år nå har jeg jobbet i tiltaksavdelingen med veiledning til foreldre. Fra mine første år som kontaktperson kjenner jeg til flere tilfeller der jeg mener at far ikke ble involvert i den grad han burde. Jeg mener at dette har endret seg i positiv retning.»*
- *«Opplever at dette har vært fokus de siste årene og at barnevernet er blitt flinkere til å involvere far og sjekke ut far. Også mer fokus på å sjekke ut fars familie/ nettverk. Mer fokus på å finne ressurser i barnets nettverk generelt.»*
- *«Har vært en stor endring i vår tjeneste vedr. dette de ti siste årene. I dag involveres begge foreldre i svært stor grad så langt det lar seg gjøre. Har ingen saker i dag der far ikke har hatt anledning til å delta i saken og forsøkt kontaktet med mindre barna har klare ønsker om at dette ikke skal gjøres. Da veier hensynet til barnet tyngst.»*

Informasjon fra Bufdir

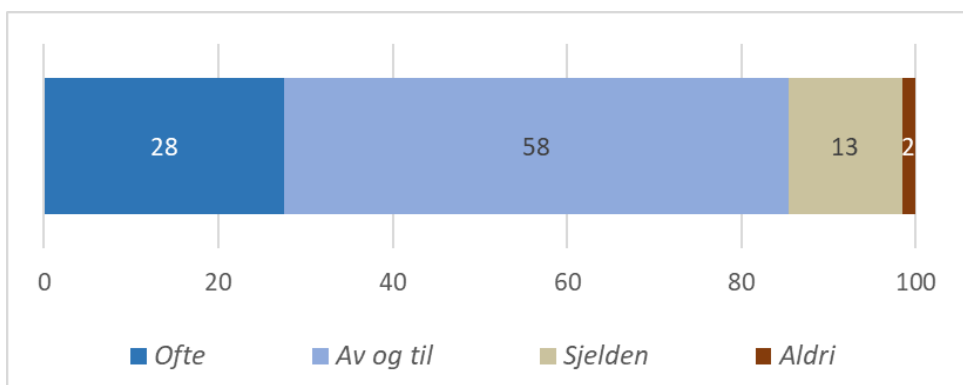
Figur 24: Abonnerer du på nyhetsbrev om barnevern fra Bufdir? Prosent. N=875.

44 prosent svarer at de abonnerer på nyhetsbrev om barnevern fra Bufdir, mens 56 prosent ikke gjør det.

- En noe større andel mannlige enn kvinnelige ansatte abonnerer på nyhetsbrev om barnevern (52 mot 43 prosent).
- En større andel av de som er 40 år eller eldre, abonnerer på nyhetsbrev fra Bufdir (56-58 prosent), sammenlignet med de som er yngre enn 40 år (19-35 prosent).
- Hele 81 prosent av barnevern lederne abonnerer på nyhetsbrev om barnevern fra Bufdir, mens andelen er 60 prosent blant teamlederne/faglederne og 30 prosent av de som jobber som saksbehandler/kontaktperson.
- Jo lengre man har vært ansatt i barneverntjenesten, desto større andel svarer at de abonnerer på nyhetsbrev.
- Ansatte med videre-, klinisk- eller masterutdanning abonnerer i større grad på nyhetsbrev fra Bufdir enn øvrige ansatte.
- Jo færre ansatte det er i tjenesten, jo større er andelen som abonnerer på nyhetsbrev om barnevern.
- 58 prosent av de ansatte i Region Midt-Norge abonnerer på nyhetsbrev om barnevern fra Bufdir, mot mellom 40 og 46 prosent i de andre regionene.

Figur 25: Bruker du Bufdir sin nettside til å skaffe deg informasjon? Prosent. N=881.

Flertallet (58 prosent) svarer at de *av og til* bruker Bufdirs nettside til å skaffe seg informasjon, og 28 prosent av de ansatte i barnevernet bruker denne nettsiden *ofte*. 13 prosent oppgir derimot at de *sjelden* bruker nettsiden til å skaffe seg informasjon, og to prosent bruker den *aldri*.

- Andelen som oppgir at de *ofte* benytter seg av Bufdirs nettside, er høyest blant de ansatte over 50 år (38 prosent). Andelen varierer mellom 18 og 30 prosent blant de som er yngre.
- 56 prosent av barnevernlederne bruker *ofte* denne nettsiden til å skaffe seg informasjonen, mens kun 30 prosent av teamlederne/faglederne og 18 prosent av saksbehandlerne/kontaktpersonene gjør det samme.
- 36 prosent av de som har vært ansatt i barneverntjenesten i mer enn ti år, bruker Bufdirs nettside. Andelen er lavere blant de som har vært ansatt kortere tid (21-25 prosent).
- Det er en tendens til at andelen som bruker Bufdirs nettside til å skaffe seg informasjon, er noe høyere blant de ansatte med videre-, klinisk- eller masterutdanning, enn øvrige ansatte.
- Jo færre ansatte det er ved tjenesten, jo større er andelen som bruker nettsiden til Bufdir.
- Blant de ansatte i Region Nord og Region Midt-Norge oppgir 32 prosent at de bruker Bufdirs nettside til å skaffe seg informasjon. Dette gjelder 27 prosent i Region Øst og 25 prosent i Region Sør og -Vest.

Avslutningsvis ble også respondentene spurt om det er noe informasjon de ønsker å finne mer av på nettsiden *bufdir.no*. En oppsummering av de åpne svarene presenteres i det følgende. Alle svar kan leses i vedlegget til rapporten.

Flere av de ansatte synes nettsidene til Bufdir er gode, informative og oversiktlige. Andre savner mer oversiktighet, og at det skal være lettere å finne frem, blant annet til ulike skjema. Det er også flere som ønsker en bedre søkemotor, og at det skal være enklere å finne bestillingsmateriell (f.eks. publikasjoner og veiledere mm.).

Av konkrete forslag på informasjon det er ønskelig å finne mer av på *bufdir.no*, kan vi nevne:

- Informasjon om kurs, videreutdanning og andre tiltak med tanke på kompetanseheving, som ulike konferanser og satsningsområder.
- Juss og lovverk, da gjerne rutiner, rundskriv og sjekklister oppdatert etter lov. Det er også ønskelig med informasjon om prinsippavgjørelser, rettsavgjørelser og klagesaker som er relevant for barnevernsarbeid.
- Flere ønsker informasjon om nyere forskning og nyheter, for eksempel om prosjekt som pågår. Av forskning blir det blant annet nevnt at det er ønskelig med forskningsbaserte resultat om plasseringer i nettverk og forskning om adopsjon av fosterbarn. En skriver «*Hvordan vi kan bli bedre på å finne ut hvordan barna vi jobber med egentlig har det - metoder, evidensbasert forskning på hva som fungerer*».
- Det blir også nevnt at det er ønskelig med informasjon mer spesifikt knyttet til opplegg rundt fedre, f.eks. om retningslinjer for taushetsplikt kontra plikt til å informere fedre med og uten del i foreldreansvaret ut fra en vurdering av barnets beste: «*Ønsker at det utarbeides en felles standard på landsbasis for hvordan gjennomføre us i disse sakene - med et minimumskrav til hvilken kontakt*

barnevernstjenesten skal ta med fedre. Må uansett vurderes individuelt, men tror det ville vært hjelpsomt, da mange er redd for å trå feil.»

- Det er videre enkelte som ønsker flere temabaserte sider, *«slik som den som omhandler akuttplasseringer og fosterhjem. For eksempel en som omhandler hvordan arbeide med foreldre/ barn fra en annen kultur»*. Når det gjelder familier med minoritetsbakgrunn, blir det også nevnt at det er ønskelig med informasjon om sentralmyndighetens rolle i saker hvor barna er sendt til utlandet av foreldrene sine, mot deres vilje. Enkelte ønsker informasjon om hvordan man jobber i saker hvor personer med foreldreansvar eller daglig omsorg forlater landet/reiser fra barnet de har ansvar for, samt hvordan barnevernstjenesten skal jobbe i saker der foreldre rømmer til utlandet med barna, eller at barna selv rømmer. Man ønsker også informasjon om barn som ikke har lovlig opphold i landet og som skal sendes ut, samt om kulturtolker; hvor man kan finne disse og bruke dem som tiltak.
- Det er videre ønskelig at nettsiden til Bufdir inneholder informasjon på flere språk: *«Mer informasjon om barnevernstjenesten og barneverntjenestens arbeid/tilbud (hjelpetiltak m.m) på alle de største språkene. Vi jobber med mange minoritetsfamilier som trenger informasjonen tilrettelagt, og gjerne lydfiler da flere ikke kan lese»*.
- Andre tema som blir nevnt, er informasjon om vold i nære relasjoner, *«gjør veiledningsfilmer-tiltaksplan for familien i krise»*. Enkelte nevner spesifikt informasjon om mødre/kvinnelige overgriper og barn som overgripere, samt informasjon om barn med skadelig seksualisert adferd.
- Barn som lever i foreldrekonflikt, blir også nevnt som tema det er ønskelig med mer informasjon om på nettsiden. Hva er god praksis rundt samværsforeldre/ foreldrekonflikter og barn som står i lojalitetskonflikt. Man ønsker mer informasjon og kunnskap om tiltak for barn etter samlivsbrudd, og de som opplever konflikter mellom foreldrene.
- Det er flere som ønsker informasjon om konkrete tiltak, blant annet for ungdom. Ellers blir tiltak som familieråd, kurs rettet mot foreldre, fosterhjemsgrupper, ICDP, COS og tiltak for barn etter samlivsbrudd nevnt. Det er også ønskelig med informasjon om effekten av ulike tiltak, særlig plasseringer.
- Fosterhjemsarbeid i praksis blir også nevnt som et tema det kan informeres mer om, blant annet gjøre det lettere å finne frem til kurs fosterforeldre kan melde seg på. Informasjon om adopsjon og fosterbarns rettigheter blir også nevnt i denne sammenhengen.
- Flere ønsker også mer informasjon om metode, *«terapeutiske metoder og andre arbeidsverktøy, veiledningsmetoder og mer enn bare PMTO, MST osv.»* Det blir blant annet nevnt at det er ønskelig med informasjon om hvordan man gjennomfører

samtaler med barn, hvordan utøve skjønn, samt flere verktøy/maler/sjekkliste/veiledninger for ulike framgangsmåter, kartlegginger, planer og rapporter.

- Videre blir det nevnt at det med fordel kan informeres mer tydelig fra Bufdir om hva som er barneverntjenestens målsetning. Det er også ønskelig med mer informasjon om retningslinjer i fordeling av ansvar mellom Bufetat og barneverntjenestene, samt konkret informasjon om føringer/retningslinjer for barneverntjenesten og likheter/ulikheter rundt om i landet. *«Det kan være nyttig at tjenestene blir mest mulig like, møter mennesker på samme måte rundt om i landet».*
- En nevner at det godt kan informeres mer om institusjoner rettet mot barn og ungdom med særlige diagnoser som autisme, lettere utviklingshemming ol.: *«Dette da vi ser Bufetat har utfordring med å finne fosterhjem til disse barna og gode og tilpassede institusjoner eksisterer ikke mer.»*
- Vi kan også nevne at enkelte ønsker at nettsiden skal inneholde spesifikk informasjon rettet til barn og unge om barnevern. Andre nevner informasjon om familie- og nettverksarbeid, traumesensitivt barnevern, kontaktinformasjon til ansatte, linker til hensiktsmessige organisasjoner og samarbeidsinstanser utenfor barnevernet, mer informasjon om landets barneverntjenester, samt informasjon om aktuelle barnevernsdiskusjoner fra medier.